

Amendamentul 2

Cristian-Silviu Bușoi

în numele Comisiei pentru industrie, cercetare și energie

Raport

A9-0275/2023

Alin Mituța

Măsurile de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice gigabit și abrogarea Directivei 2014/61/UE (Actul privind infrastructura gigabit) (COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

Propunere de regulament

—

AMENDAMENTELE PARLAMENTULUI EUROPEAN*

la propunerea Comisiei

REGULAMENTUL (UE) 2024/...

AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din ...

privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,

* Amendamente: textul nou sau modificat este marcat cu caractere cursive aldine; textul eliminat este marcat prin simbolul **■**.

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ Avizul din 12 iulie 2023 (JO C 349, 29.9.2023, p. 116).

² Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și
Decizia Consiliului din

întrucât:

- (1) Economia digitală a schimbat profund piața internă în ultimul deceniu. Viziunea Uniunii este o economie digitală care oferă beneficii economice și sociale durabile, bazate pe o conectivitate excelentă, **fiabilă** și securizată pentru toți și pretutindeni în Europa, **inclusiv în zonele rurale, îndepărtate și slab populate, precum și în coridoarele de transport**. O infrastructură digitală de înaltă calitate, bazată pe rețele de foarte mare capacitate, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 2 din Directiva 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului³ constituie baza în aproape toate sectoarele unei economii moderne și inovatoare. **Aceasta poate oferi servicii inovatoare, operațiuni comerciale mai eficiente și societăți digitale inteligente și durabile, contribuind totodată la atingerea obiectivelor climatice ale Uniunii**. Aceasta are o importanță strategică pentru coeziunea socială și teritorială și, în general, pentru competitivitatea, **reziliența și suveranitatea digitală** a Uniunii și pentru poziția sa de lider în domeniul digital. **Digitalizarea are un impact profund asupra vieții sociale, economice, politice și culturale cotidiene a tuturor persoanelor din Uniune**. În această privință, **accesul limitat și extinderea insuficientă a rețelelor pot adânci inegalitățile sociale, creând astfel un nou decalaj digital între persoanele care pot beneficia pe deplin de o conectivitate digitală eficientă și securizată care le permite să aibă acces la o gamă largă de servicii, și persoanele care nu sunt în măsură să facă acest lucru**. În acest sens, **introducerea rețelelor de foarte mare capacitate în regiunile rurale, îndepărtate și slab populate, precum și în locuințele sociale ar trebui să fie o prioritate pentru proiectele de investiții publice, ca aspect-cheie al incluziunii sociale**. Prin urmare, persoanele fizice și juridice din sectorul privat și din cel public ar trebui să aibă posibilitatea de a face parte din economia digitală.

³ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (JO L 321, 17.12.2018, p. 36).

- (2) Evoluția rapidă a tehnologiilor, creșterea exponențială a traficului în bandă largă și cererea tot mai mare de conectivitate avansată de foarte mare capacitate s-au accelerat și mai mult în timpul pandemiei de COVID-19. Drept urmare, obiectivele stabilite în Comunicarea Comisiei din 19 mai 2010 intitulată „O Agendă digitală pentru Europa” au fost îndeplinite în cea mai mare parte, dar, în același timp, nu mai sunt actuale. Ponderea gospodăriilor care au acces la viteze de internet de 30 Mbps a crescut de la 58,1 % în 2013 la 90 % în 2022. Disponibilitatea a doar 30 Mbps nu mai este adaptată exigențelor viitorului și nu mai este corelată cu noile obiective stabilite în Directiva (UE) 2018/1972 pentru asigurarea conectivității și a disponibilității pe scară largă a **rețelelor de foarte mare capacitate**. Prin urmare, prin Decizia (UE) 2022/2481 a Parlamentului European și a Consiliului⁴, Uniunea a stabilit ținte actualizate pentru 2030 care corespund mai bine nevoilor de conectivitate preconizate ale viitorului, în care toate gospodăriile europene ar trebui să fie acoperite de o rețea gigabit, toate zonele populate fiind acoperite **de rețele fără fir de mare viteză de ultimă generație cu o performanță cel puțin echivalentă cu 5G**.

⁴ Decizia (UE) 2022/2481 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital (JO L 323, 19.12.2022, p. 4).

- (3) Pentru atingerea acestor ținte, sunt necesare politici care să accelereze, **să simplifice** și să reducă costurile de instalare a rețelelor fixe și fără fir de foarte mare capacitate în întreaga Uniune, inclusiv planificarea corespunzătoare, coordonarea **sporită și stabilirea unor proceduri de autorizare simplificate și raționalizate ca modalitate de reducere** a sarcinii administrative **cu care se confruntă atât operatorii, cât și administrațiile naționale.**
- (4) **Integrarea infrastructurii spațiale și a celei terestre este importantă pentru introducerea conectivității și pregătirea pentru următorul val al infrastructurii digitale, care să permită Uniunii să preia conducerea. Progresele tehnice recente au permis apariția constelațiilor de comunicații prin satelit și punerea la dispoziție treptată a unor servicii de conectivitate de mare viteză și cu latență relativ redusă, pentru a permite conectivitatea și a spori coeziunea în întreaga Uniune, inclusiv în regiunile ultraperiferice, rurale, îndepărtate și slab populate ale acesteia. În această privință, resursele prevăzute de Regulamentul (UE) 2023/588 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ și, în special, capacitățile comerciale potențiale de acces la internet ale viitoarei constelații de sateliți ar trebui să fie incluse în planificarea și instalarea rețelelor fixe și fără fir de foarte mare capacitate în întreaga Uniune și să contribuie, acolo unde este posibil, la instalarea rețelelor de foarte mare capacitate. Este important de subliniat că conectivitatea prin satelit include, de asemenea, elemente terestre a căror instalare poate fi facilitată de prezentul regulament.**

⁵ **Regulamentul (UE) 2023/588 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2023 de instituire a Programului Uniunii privind conectivitatea securizată pentru perioada 2023-2027 (JO L 79, 17.3.2023, p. 1).**

- (5) Introducerea **rețelelor de foarte mare capacitate** în întreaga Uniune necesită investiții substanțiale, din care o parte semnificativă reprezintă costul lucrărilor de inginerie civilă. Utilizarea în comun a infrastructurii fizice ar limita necesitatea unor lucrări de inginerie civilă costisitoare și ar eficientiza introducerea benzii largi avansate.
- (6) O mare parte a costurilor de instalare a **rețelelor de foarte mare capacitate** poate fi atribuită ineficiențelor procesului de introducere care privesc: (a) utilizarea infrastructurii pasive existente, cum ar fi conductele, țevile, gurile de vizitare, cabinetele, stâlpii, pilonii, instalațiile de antenă, turnurile și alte construcții de sprijin; (b) blocajele legate de coordonarea lucrărilor civile **efectuate de operatorii de rețea sau de organismele din sectorul public**; (c) procedurile administrative greoaie și **îndelungate** de acordare a autorizațiilor; și (d) blocajele legate de instalarea rețelelor în interiorul clădirilor, care atrag obstacole financiare importante, în special în zonele rurale.

- (7) Directiva 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁶, care a fost adoptată ca răspuns la necesitatea de a reduce costurile instalării benzii largi, a inclus măsuri privind utilizarea în comun a infrastructurii, coordonarea lucrărilor civile și reducerea sarcinilor administrative. Pentru a facilita și mai mult introducerea **rețelelor de foarte mare capacitate**, inclusiv a rețelelor de fibră optică și 5G, în Concluziile sale privind conturarea viitorului digital al Europei din 9 iunie 2020, Consiliul a solicitat un pachet de măsuri suplimentare pentru a sprijini nevoile actuale și emergente privind implementarea rețelelor, inclusiv prin revizuirea Directivei 2014/61/UE.
- (8) Măsurile prevăzute în Directiva 2014/61/UE au contribuit la instalarea mai puțin costisitoare a rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. Totuși, aceste măsuri ar trebui să fie consolidate și **raționalizate** pentru a reduce și mai mult costurile și pentru a accelera instalarea rețelelor.
- (9) Măsurile menite să eficientizeze utilizarea infrastructurilor publice și private existente și să reducă costurile și obstacolele la realizarea de noi lucrări de inginerie civilă ar trebui să contribuie în mod substanțial la asigurarea unei instalări rapide și extinse a **rețelelor de foarte mare capacitate, inclusiv în zonele rurale, îndepărtate și slab populate, precum și în coridoarele de transport**. Aceste măsuri ar trebui să mențină o concurență efectivă, fără a afecta siguranța, securitatea și buna funcționare a infrastructurii existente, **sau sănătatea publică și mediul**. **Ar trebui să fie luate în considerare metodologii și date științifice adecvate**.

⁶ Directiva 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză (JO L 155, 23.5.2014, p. 1).

- (10) Unele state membre au adoptat măsuri de reducere a costurilor de introducere a rețelelor în bandă largă, inclusiv prin depășirea dispozițiilor Directivei 2014/61/UE. Cu toate acestea, măsurile respective sunt încă foarte variate de la un stat membru la altul și au condus la rezultate diferite în întreaga Uniune. Extinderea unora dintre aceste măsuri în întreaga Uniune și adoptarea de noi măsuri consolidate ar putea contribui în mod semnificativ la o mai bună funcționare a pieței unice digitale. În plus, diferențele în ceea ce privește cerințele de reglementare și punerea în aplicare inconsecventă a normelor Uniunii împiedică uneori cooperarea între societățile de utilități. Diferențele pot constitui, de asemenea, bariere la intrare pentru întreprinderile noi care furnizează sau sunt autorizați să furnizeze rețele publice de comunicații electronice sau facilități asociate, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 29 din Directiva (UE) 2018/1972 (denumite în continuare „operatori”). Diferențele respective pot, de asemenea, să elimine noi oportunități de afaceri, împiedicând dezvoltarea unei piețe interne pentru utilizarea și instalarea infrastructurilor fizice pentru *rețelele de foarte mare capacitate*. În plus, măsurile notificate în foile de parcurs naționale și în rapoartele de punere în aplicare adoptate de statele membre în temeiul Recomandării (UE) 2020/1307 a Comisiei⁷ nu acoperă toate domeniile Directivei 2014/61/UE și nici nu abordează toate aspectele într-un mod coerent și complet. Acest lucru este esențial în pofida faptului că este esențial să se ia măsuri pe parcursul întregului proces de introducere și în toate sectoarele pentru a obține un impact coerent și semnificativ. ***Statele membre ar trebui să fie încurajate să continue punerea în aplicare a celor mai bune practici prevăzute în Recomandarea (UE) 2020/1307 care pot facilita punerea în aplicare a prezentului regulament, în conformitate cu principiul armonizării minime.***

⁷ Recomandarea (UE) 2020/1307 a Comisiei din 18 septembrie 2020 privind un set comun de instrumente al Uniunii pentru reducerea costului instalării rețelelor de foarte mare capacitate și asigurarea accesului în timp util și ușor pentru investiții la spectrul de frecvențe radio 5G, cu scopul de a încuraja conectivitatea în sprijinul redresării economice a Uniunii după criza provocată de pandemia de COVID-19 (JO L 305, 21.9.2020, p. 33).

- (11) Prezentul regulament urmărește să consolideze și să armonizeze drepturile și obligațiile aplicabile în întreaga Uniune pentru a accelera introducerea **rețelelor de foarte mare capacitate și coordonarea transsectorială, inclusiv a rețelelor magistrale și a rețelelor fără fir de mare viteză de ultimă generație cu o performanță cel puțin echivalentă cu 5G**. Din cauza fragmentării persistente a piețelor comunicațiilor electronice **■**, întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice nu pot realiza economii de scară. **Lipsa conectivității de înaltă calitate în cadrul Uniunii** poate avea un efect puternic în aval asupra comerțului transfrontalier și a furnizării de servicii, deoarece multe servicii pot fi furnizate numai în cazul în care există o rețea performantă adecvată la nivelul Uniunii. Deși asigură condiții de concurență echitabile mai bune, prezentul regulament nu împiedică **statele membre** să introducă sau să mențină **norme** de drept intern conforme cu dreptul Uniunii, care să servească la promovarea utilizării în comun a infrastructurii fizice existente sau să permită o instalare mai eficientă **și rapidă** a unei noi infrastructuri fizice prin completarea **sau depășirea** drepturilor și obligațiilor prevăzute în prezentul regulament, **și care să ofere soluții pentru o mai bună îndeplinire a obiectivelor sale**. De exemplu, cu condiția să nu încalce dreptul Uniunii, inclusiv dispozițiile prezentului regulament, statele membre ar putea **adopta astfel de norme mai stricte sau mai detaliate pentru a scurta termenele de acordare sau de respingere a autorizațiilor necesare pentru instalare, pentru a introduce derogări suplimentare de la acordarea autorizațiilor**, pentru a extinde dispozițiile privind coordonarea lucrărilor civile inclusiv la proiectele cu finanțare privată, sau prin **care impun obligația** ca mai multe informații privind infrastructura fizică sau lucrările civile planificate să fie furnizate unui punct unic de informare în format electronic, **pentru a extinde dispozițiile privind accesul la infrastructura fizică existentă la clădirile private, precum și pentru a introduce măsuri suplimentare pentru a accelera procedurile de autorizare**.

- (12) Pentru a garanta securitatea juridică, inclusiv în ceea ce privește măsurile de reglementare specifice impuse în temeiul **părții II** titlul II capitolele II-IV din Directiva (UE) 2018/1972, al Directivei 2002/77/CE a **Comisiei⁸ și a Directivei (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului⁹**, dispozițiile **directivelor respective** ar trebui să prevaleze asupra prezentului regulament. **Prezentul regulament nu aduce atingere posibilității ca autoritățile naționale de reglementare să mențină sau să introducă măsuri care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, cum ar fi obligațiile de acces pentru cablajul interior, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/1972.**

⁸ Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice (JO L 249, 17.9.2002, p. 21).

⁹ **Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2) (JO L 333, 27.12.2022, p. 80).**

- (13) Poate fi mult mai eficient pentru operatori, în special pentru operatorii nou-intrați, să reutilizeze infrastructura fizică existentă, inclusiv cea a altor utilități, pentru a introduce **rețele de foarte mare capacitate** sau facilitățile asociate. Acest lucru este valabil, în special, în zonele în care nu este disponibilă o rețea de comunicații electronice adecvată sau în care s-ar putea să nu fie fezabilă din punct de vedere economic construirea unei noi infrastructuri fizice. În plus, sinergiile dintre sectoare pot reduce în mod semnificativ necesitatea lucrărilor civile legate de instalarea **rețelelor de foarte mare capacitate**. Această reutilizare poate reduce, de asemenea, costurile sociale și de mediu legate de aceste lucrări, cum ar fi poluarea, zgomotul și congestionarea traficului. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să se aplice nu numai operatorilor, ci și proprietarilor sau titularilor de drepturi de utilizare a unei infrastructuri fizice extinse și omniprezente adecvate pentru a găzdui elemente ale rețelei de comunicații electronice, cum ar fi rețelele fizice de furnizare a energiei electrice, a gazului și a apei, sistemele de canalizare și de drenare, precum și de furnizare a energiei termice și serviciile de transport. În cazul titularilor de drepturi, acest lucru nu modifică niciun drept de proprietate al terților **și nu limitează exercitarea drepturilor respective**. **Atunci când este cazul, drepturile locatarilor ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare în acest scop.**

- (14) Pentru a îmbunătăți instalarea *rețelelor de foarte mare capacitate* pe piața internă, prezentul regulament ar trebui să prevadă drepturi pentru întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații electronice sau facilități asociate (inclusiv întreprinderi din sectorul public) de a accesa infrastructura fizică, indiferent de locul în care se află aceasta, în condiții echitabile și rezonabile, compatibile cu exercitarea normală a drepturilor de proprietate. Obligația de a asigura accesul la infrastructura fizică nu ar trebui să aducă atingere drepturilor proprietarului terenului sau clădirii în care se află infrastructura.

- (15) În special, ținând seama de dezvoltarea rapidă a **întreprinderilor care furnizează în principal facilități asociate**, cum ar fi „societățile de turnuri”, și de rolul lor din ce în ce mai semnificativ ca furnizori de acces la infrastructura fizică adecvată pentru instalarea de elemente ale rețelelor de comunicații electronice fără fir, cum ar fi 5G, definiția „operatorului de rețea” ar trebui să fie extinsă dincolo de întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice și de operatorii altor tipuri de rețele, cum ar fi cele de transport, de gaze sau de energie electrică, pentru a include întreprinderile care furnizează facilități asociate, care ar trebui astfel să intre sub incidența tuturor obligațiilor și beneficiilor prevăzute în regulament, cu excepția dispozițiilor privind infrastructura fizică interioară și accesul. **Pentru a asigura continuitatea serviciului și predictibilitatea instalărilor planificate ale facilităților asociate, persoanele juridice care activează în principal ca exploatanți sau deținători de drepturi, altele decât drepturile de proprietate, asupra terenurilor pe care se preconizează că vor fi instalate facilități sau pe care au fost instalate facilități în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de închiriere în numele proprietarilor de terenuri, pe de o parte, și operatori, pe de altă parte, ar trebui să negocieze cu bună credință accesul la teren și să informeze autoritățile naționale de reglementare cu privire la acordurile lor, inclusiv prețul negociat, care, după caz, ar trebui să reflecte condițiile de piață. Pentru a facilita astfel de negocieri, statele membre ar putea oferi orientări, în special cu privire la prețul pentru accesul la teren.**

- (16) ***Statele membre ar trebui să poată extinde obligațiile prevăzute în prezentul regulament la organismele care nu intră în domeniul de aplicare al acestuia, cum ar fi unitățile organizaționale care nu au personalitate juridică prin lege, au capacitate juridică și pot participa pe deplin la tranzacții economice, sau întreprinderile care beneficiază de o concesiune din partea organismelor publice.***
- (17) Având în vedere gradul lor scăzut de diferențiere, instalațiile fizice ale unei rețele pot adesea să găzduiască o gamă largă de elemente ale rețelei de comunicații electronice în același timp, fără a afecta serviciul principal furnizat și cu costuri minime de adaptare. Printre aceste elemente se numără cele capabile să furnizeze servicii de acces în bandă largă la viteze de cel puțin 100 Mbps, în conformitate cu principiul neutralității tehnologice. Prin urmare, infrastructura fizică destinată exclusiv să găzduiască alte elemente ale unei rețele fără a deveni ea însuși un element activ al rețelei ■ poate fi, în principiu, utilizată pentru a găzdui cabluri, echipamente sau orice alt element de comunicații electronice al rețelelor de comunicații electronice, indiferent de natura utilizării sale actuale sau de identitatea proprietarului, de preocupările în materie de securitate sau de unele interese comerciale viitoare ale proprietarului infrastructurii. În principiu, infrastructura fizică a rețelelor publice de comunicații electronice poate fi, de asemenea, utilizată pentru a permite integrarea elementelor altor rețele. Prin urmare, în cazurile corespunzătoare, operatorii de rețele publice de comunicații electronice ar trebui să poată oferi acces la propriile rețele pentru ca alte rețele să poată fi instalate. ***Statele membre ar trebui să poată preciza cerințele administrative formale ale acestor cereri de acces, cum ar fi forma unor astfel de cereri sau a proiectului de contract sau a proiectului de instalație a rețelelor de mare capacitate.*** Fără a aduce atingere urmării interesului general specific legat de furnizarea serviciului principal, sinergiile dintre operatorii de rețea ar trebui, în același timp, să fie încurajate să contribuie la realizarea țințelor digitale stabilite în Decizia (UE) 2022/2481.

- (18) În absența unei excepții întemeiate, elementele de infrastructură fizică deținute sau controlate de organismele din sectorul public, ***inclusiv atunci când sunt gestionate de o altă entitate căreia i s-a încredințat îndeplinirea de sarcini în numele acestor organisme din sectorul public***, chiar și atunci când nu fac parte dintr-o rețea, pot găzdui și elemente de rețea de comunicații electronice și, ***în astfel de cazuri***, ar trebui să fie accesibile pentru a facilita instalarea elementelor de rețea ale ***rețelelor de foarte mare capacitate***, în special rețele fără fir. Printre exemplele de elemente ale infrastructurii fizice se numără clădirile, ***inclusiv acoperișurile acestora și părți ale fațadelor lor***, intrările în clădiri și orice alt bun, inclusiv mobilierul stradal (cum ar fi stâlpii de iluminat, semnele de circulație, semafoarele, panourile și ***porțile de taxare***), precum și stațiile de autobuz și de tramvai, stațiile de metrou și ***de tren și tunelurile***. Statelor membre, ***în cooperare cu autoritățile locale și regionale***, le revine sarcina de a identifica ***categoriile*** specifice ***de infrastructuri fizice*** deținute sau controlate de organismele din sectorul public de pe teritoriile lor în cazul cărora obligațiile de acces nu se pot aplica, de exemplu, din motive de ***valoare*** arhitecturală, istorică, religioasă sau ***de mediu, de securitate națională sau de siguranță rutieră***. ***Pentru a asigura acceptarea de către public și instalarea durabilă, elementele de rețea ale rețelelor de foarte mare capacitate ar trebui să aibă un impact vizual minim.***

(19) Pe de o parte, zone întregi, în special în regiunile rurale, ar putea fi lăsate fără conectivitate deoarece infrastructura din sectorul public nu permite instalarea de elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau nu este adecvată pentru acestea. Pe de altă parte, există clădiri comerciale care reprezintă singura alternativă pentru găzduirea unor astfel de elemente. Pentru a asigura conectivitatea în zonele îndepărtate și slab populate și pentru a reduce decalajul în materie de acoperire digitală dintre zonele rurale și cele urbane, menținând în același timp la minimum interferența cu proprietatea privată, acolo unde nu există nicio alternativă la dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate în zona vizată, statele membre ar putea prevedea că, dacă se întrunesc anumite condiții precise, proprietarii de clădiri comerciale private situate în zone rurale sau îndepărtate ar trebui să acorde operatorilor acces la clădirile respective, pe baza unor clauze și condiții echitabile și rezonabile și la prețuri care să reflecte condițiile pieței. Această obligație s-ar aplica numai în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare: nu există în zona vizată nicio altă rețea de foarte mare capacitate de același tip – fixă sau mobilă – ca aceea pe care intenționează să o instaleze solicitantul de acces și nu există niciun plan anterior în acest sens conform informațiilor colectate prin intermediul punctului unic de informare, disponibile la data solicitării, nu există o infrastructură fizică disponibilă, deținută sau controlată de operatori de rețea sau de organisme din sectorul public care să fie adecvată tehnic pentru a găzdui elemente ale rețelei de foarte mare capacitate în zona respectivă;

- (20) Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere niciunei garanții specifice necesare pentru a garanta **securitatea națională**, siguranța și sănătatea publică, securitatea și integritatea rețelelor, în special a infrastructurilor critice, astfel cum sunt definite în dreptul intern, și pentru a garanta că serviciul principal furnizat de un operator de rețea **sau de un organism din sectorul public** nu este afectat, în special în rețelele utilizate pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman. Cu toate acestea, normele generale din legislația națională care interzic operatorilor de rețea să negocieze accesul la infrastructura fizică a întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice sau facilități asociate ar putea împiedica crearea unei piețe pentru accesul la infrastructura fizică. Aceste norme generale ar trebui, prin urmare, să fie eliminate. În același timp, măsurile prevăzute în prezentul regulament nu ar trebui să împiedice statele membre să stimuleze operatorii de utilități să acorde acces la infrastructură prin excluderea veniturilor generate din accesul la infrastructura lor fizică atunci când calculează tarifele pentru utilizatorii finali pentru activitatea sau activitățile lor principale, în conformitate cu dreptul aplicabil al Uniunii.

- (21) Pentru a asigura securitatea juridică și a evita o sarcină disproporționată pentru operatorii de rețea care rezultă din aplicarea simultană a două regimuri distincte de acces la aceeași infrastructură fizică, infrastructura fizică ce face obiectul obligațiilor de acces impuse de autoritățile naționale de reglementare în temeiul Directivei (UE) 2018/1972 sau al obligațiilor de acces care rezultă din aplicarea normelor Uniunii privind ajutoarele de stat nu ar trebui să facă obiectul obligațiilor de acces prevăzute în prezentul regulament atât timp cât aceste obligații privind accesul rămân în vigoare. Cu toate acestea, prezentul regulament ar trebui să fie aplicabil în cazul în care o autoritate națională de reglementare a impus o obligație de acces în temeiul Directivei (UE) 2018/1972 care limitează utilizarea infrastructurii fizice în cauză. De exemplu, acest lucru s-ar putea întâmpla atunci când un operator care intenționează să conecteze stațiile de bază solicită accesul la infrastructura fizică existentă căreia îi sunt impuse obligații pe piață pentru accesul la capacitatea dedicată la nivel de angro în înțelesul Recomandării (UE) 2020/2245 a Comisiei¹⁰.

¹⁰ Recomandarea (UE) 2020/2245 a Comisiei din 18 decembrie 2020 privind piețele relevante de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări ex ante în conformitate cu Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, 18.12.2020, C(2020) 8750, JO L 439, 29.12.2020, p. 23.

(22) Pentru a asigura proporționalitatea și a menține stimulentele pentru investiții, un operator de rețea sau un organism din sectorul public ar trebui să aibă dreptul de a refuza accesul la infrastructura fizică specifică din motive obiective și întemeiate. În special, o infrastructură fizică pentru care s-a solicitat accesul ar putea fi inadecvată din punct de vedere tehnic din cauza unor circumstanțe specifice sau din cauza lipsei spațiului disponibil în prezent sau a nevoilor viitoare de spațiu care sunt demonstrate în mod suficient, de exemplu, în planurile de investiții disponibile public. Pentru a evita orice posibilă denaturare a concurenței sau orice posibilă utilizare abuzivă a condițiilor de refuz al accesului, orice astfel de refuz ar trebui să fie justificat în mod corespunzător și să se bazeze pe motive obiective și detaliate. De exemplu, astfel de motive nu ar fi considerate obiective în cazul în care o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele de comunicații electronice a instalat o infrastructură fizică datorită coordonării lucrărilor civile cu un operator de rețea, altul decât un operator de rețea de comunicații electronice, și refuză să acorde accesul pe baza unei presupuse lipse de disponibilitate a spațiului pentru a găzdui elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate** care rezultă din deciziile luate de întreprinderea aflată sub controlul său. În acest caz, ar putea apărea o denaturare a concurenței, dacă nu există o altă **rețea de foarte mare capacitate** în zona **potențial** vizată de solicitarea de acces. În mod similar, în circumstanțe specifice, partajarea infrastructurii ar putea **pune în pericol** siguranța sau sănătatea publică, securitatea și integritatea rețelelor, inclusiv în cazul infrastructurii critice sau ar putea compromite furnizarea serviciilor asigurate în principal prin aceeași infrastructură.

În plus, în cazul în care operatorul de rețea *oferă* deja acces fizic *pasiv* la nivel angro la rețelele de comunicații electronice care ar răspunde nevoilor solicitantului de acces, cum ar fi fibra neagră sau degruparea fibrei optice, accesul la infrastructura fizică subiacentă ar putea avea efecte economice negative asupra modelului său de afaceri, în special asupra modelului operatorilor care își desfășoară activitatea exclusiv la nivel angro, precum și asupra stimulentei *sale* pentru investiții, ***creând astfel un obstacol în calea introducerii rapide a rețelelor de foarte mare capacitate în zonele rurale și îndepărtate. Prezentul regulament nu împiedică statele membre să limiteze condițiile de refuz al accesului pe baza existenței unei oferte alternative de fibră neagră sau de degrupare a fibrei optice, în cazul în care astfel de produse nu ar constitui, pe piața relevantă, un mijloc alternativ viabil de acces fizic pasiv la nivel angro la rețelele de comunicații electronice. Ar trebui să fie evitată duplicarea ineficientă a elementelor rețelelor de foarte mare capacitate care pun în pericol investițiile inițiale și planurile de investiții în special în zonele rurale, în care este posibil ca mai multe rețele de foarte mare capacitate din zonă să nu fie viabile din punct de vedere economic, fără a aduce atingere Directivei 2002/77/CE, cu condiția ca rezultatul unei astfel de decizii să respecte în continuare principiul egalității de tratament.*** Evaluarea caracterului echitabil și rezonabil al clauzelor și condițiilor pentru astfel de mijloace alternative de acces fizic la nivel de angro ar trebui să țină seama, printre altele, de modelul de afaceri subiacent al întreprinderii care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice care acordă acces și de necesitatea de a evita orice consolidare a puterii semnificative de piață, dacă există, a oricărei părți, ***și dacă furnizorul de acces leagă accesul de servicii care nu sunt absolut necesare sau grupează accesul cu astfel de servicii.***

(23) *Pentru a menține stimulentele pentru investiții și a evita efectele economice negative și neintenționate asupra modelului de afaceri al primului operator venit în ceea ce privește instalarea rețelelor de tip fibre to the premises, în special în zonele rurale, statele membre ar putea prevedea, în cazul în care un motiv de refuz similar este deja aplicat în dreptul intern în conformitate cu dreptul Uniunii, că atunci când o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele de comunicații electronice dorește să obțină acces la singura rețea de fibră optică prezentă în zona de acoperire pe care o vizează, furnizorul de acces ar putea refuza accesul la infrastructura sa fizică dacă oferă, pe baza unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, un mijloc alternativ viabil de acces activ la nivel angro care este adecvat pentru furnizarea de rețele de foarte mare capacitate. Un astfel de acces activ la nivel angro ar trebui să asigure, pentru operatorul solicitant, disponibilitatea rețelelor de foarte mare capacitate și posibilitatea de a furniza servicii având calitatea și caracteristicile inerente ale rețelelor de foarte mare capacitate care sunt comparabile cu accesul pasiv, de exemplu prin intermediul fibrei negre sau al degрупării fibrelor optice, în ceea ce privește posibilitățile de calitate sau caracteristicile serviciului. În plus, aceste mijloace alternative viabile de acces activ la nivel angro ar trebui să fie furnizate în mod nediscriminatoriu și deschis. În acest scop, operatorul care oferă acces altor operatori ar trebui să aplice condiții echivalente în circumstanțe echivalente și ar trebui să furnizeze servicii și informații altor operatori în aceleași condiții și de aceeași calitate precum cele în care furnizează propriile sale servicii sau în care le furnizează filialelor sau partenerilor săi, pentru a garanta egalitatea de tratament, oferind șanse egale tuturor operatorilor, inclusiv operatorului furnizor.*

- (24) Pentru a facilita reutilizarea infrastructurii fizice existente, în cazul în care operatorii solicită acces într-o anumită zonă, operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică ar trebui să facă o ofertă pentru utilizarea în comun a instalațiilor lor pe baza unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în ceea ce privește prețul, cu excepția cazului în care accesul este refuzat din motive obiective și întemeiate. Organismele din sectorul public ar trebui, de asemenea, să aibă obligația de a oferi acces pe baza unor clauze și condiții nediscriminatorii. În funcție de circumstanțe, mai mulți factori ar putea influența condițiile în care se acordă un astfel de acces. Astfel de factori includ: (a) eventualele ■ măsuri preventive de salvagardare care ar trebui să fie adoptate pentru a limita efectele negative asupra siguranței, securității și integrității rețelelor; (b) eventualele dispoziții specifice în materie de răspundere civilă în caz de daune; (c) utilizarea unor eventuale subvenții publice acordate pentru construirea infrastructurii, inclusiv clauzele și condițiile specifice asociate subvenției respective sau prevăzute de legislația națională, în conformitate cu legislația Uniunii; (d) posibilitatea de a asigura sau a furniza capacitatea de infrastructură necesară pentru a îndeplini obligații de serviciu public; și (e) eventualele constrângeri rezultate din dispoziții naționale care vizează protecția mediului, ***inclusiv reducerea la minimum a impactului vizual al infrastructurii, pentru a asigura acceptarea de către public***, sănătatea publică, securitatea publică sau îndeplinirea obiectivelor de planificare urbană și regională.

- (25) Investițiile în infrastructura fizică a rețelelor publice de comunicații electronice sau a facilităților asociate ar trebui să contribuie în mod direct la obiectivele stabilite în Decizia (UE) 2022/2481 și să evite *comportamentul* oportunist. ***Întrucât obligațiile de acces sunt impuse operatorilor de rețea, inclusiv operatorilor, societăților de utilități publice și organismelor din sectorul public, criteriile de stabilire a unor prețuri echitabile și rezonabile și de evitare a prețurilor excesive ar trebui să țină seama de situațiile și modelele lor de afaceri diferite. De exemplu, toți furnizorii de acces ar trebui să aibă o posibilitate echitabilă de a recupera costurile pe care le suportă pentru a oferi acces la infrastructura lor fizică, precum și orice alte costuri suplimentare de întreținere și adaptare care rezultă din furnizarea accesului la o astfel de infrastructură. În special, orice obligație de acces la infrastructura fizică existentă sau de coordonare a lucrărilor civile impusă operatorilor, inclusiv întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele și servicii de comunicații electronice sau numai facilități asociate, ar trebui să țină seama cu atenție de o serie de factori, cum ar fi viabilitatea economică a investițiilor respective pe baza profilului lor de risc, precum și necesitatea unui randament echitabil al investițiilor respective și a oricărui calendar pentru randamentul investițiilor.***

În cele din urmă, stabilirea prețurilor de acces ar trebui să garanteze luarea în considerare în mod corespunzător a diferitelor modele de afaceri ale operatorilor care furnizează în principal facilități asociate și oferă acces fizic mai multor furnizori de rețele publice de comunicații electronice, ținând seama de orientările relevante ale Comisiei. În contextul stabilirii prețurilor și a clauzelor și condițiilor de către operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică, anumite contracte existente și clauze și condiții comerciale convenite între solicitanții și furnizorii de acces ar putea fi utilizate fie de furnizorii de acces, fie de organismele de soluționare a litigiilor ca factor de referință pentru a stabili dacă prețurile și clauzele și condițiile sunt echitabile și rezonabile întrucât reflectă prețurile și condițiile pieței în momentul încheierii contractului. Aceasta nu ar trebui să aducă atingere evaluării realizate de organismele de soluționare a litigiilor care pot lua în considerare, printre altele, faptul că contractele prezentate de părți nu respectă criteriile de stabilire a prețurilor prevăzute în prezentul regulament.

- (26) Este posibil ca organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică să nu dispună de suficiente resurse, experiență sau cunoștințe tehnice necesare pentru a se angaja în negocieri cu operatorii cu privire la acces. Pentru a facilita accesul la infrastructura fizică a acestor organisme din sectorul public, ar putea fi numit un organism care să coordoneze solicitările de acces, să ofere consiliere juridică și tehnică pentru negocierea clauzelor și condițiilor de acces și să pună la dispoziție informațiile relevante privind această infrastructură fizică prin intermediul unui punct unic de informare. Organismul de coordonare ar putea, de asemenea, să sprijine organismele din sectorul public să pregătească modele de contracte și să monitorizeze rezultatul și durata procesului de solicitare a accesului. Organismul ar putea, de asemenea, să ajute în cazul în care apar litigii privind accesul la infrastructura fizică pe care organismele din sectorul public o dețin sau o controlează.
- (27) Pentru a asigura coerența abordărilor între statele membre, ***luând totodată în considerare situațiile diferite din statele membre***, Comisia, în strânsă cooperare cu Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC), ar putea oferi orientări cu privire la aplicarea dispozițiilor privind accesul la infrastructura fizică, inclusiv, dar nu numai, cu privire la aplicarea unor condiții echitabile și rezonabile. La elaborarea orientărilor, ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de opiniile părților interesate, de cele ale ***autorităților naționale*** și ale organismelor naționale de soluționare a litigiilor, ***pentru a asigura, în măsura posibilului, faptul că astfel de orientări nu perturbă principiile bine stabilite, respectă normele procedurale ale organismelor naționale de soluționare a litigiilor și nu prejudiciază instalarea ulterioară a rețelelor de foarte mare capacitate. Orientările ar putea ține seama de caracteristicile operatorilor de rețea și de modelul lor de afaceri.***

(28) Operatorii ar trebui să aibă acces, **la cerere**, la informații minime privind infrastructura fizică și lucrările civile planificate în zona de instalare. Acest lucru le va permite să planifice în mod eficace instalarea **rețelelor de foarte mare capacitate** și să asigure utilizarea cât mai eficientă a infrastructurii fizice existente, adecvată pentru introducerea unor astfel de rețele, precum și a lucrărilor civile planificate. Astfel de informații minime sunt o condiție prealabilă pentru evaluarea potențialului de utilizare a infrastructurii fizice existente sau de coordonare a lucrărilor civile planificate într-o anumită zonă, precum și pentru reducerea daunelor cauzate infrastructurii fizice existente. Având în vedere numărul părților interesate implicate care acoperă lucrările civile finanțate din fonduri publice și private, **după caz**, precum și infrastructura fizică existentă sau planificată și pentru a facilita accesul la aceste informații la nivel transsectorial și transfrontalier, operatorii de rețea și organismele din sectorul public care fac obiectul obligațiilor de transparență ar trebui **să pună la dispoziție** astfel de informații minime actualizate **cu promptitudine, în termenul stabilit**, prin intermediul unui punct unic de informare. Acest lucru va simplifica gestionarea solicitărilor de acces la astfel de informații și va permite operatorilor să își exprime interesul în ceea ce privește accesul la infrastructura fizică sau coordonarea lucrărilor civile, pentru care calendarul este de o importanță vitală. Informațiile minime privind lucrările civile planificate ar trebui să fie **puse la dispoziție** prin intermediul unui punct unic de informare de îndată ce devin disponibile operatorului de rețea în cauză și, în orice caz și în cazul în care sunt necesare autorizații, cel târziu cu **două** luni înainte de depunerea pentru prima dată a cererii de acordare a autorizației la autoritățile competente. **Operatorii de rețea și organismele din sectorul public supuse obligațiilor de transparență ar putea extinde în mod proactiv și voluntar informațiile minime puse la dispoziție astfel încât să includă caracteristici suplimentare, cum ar fi în cazul infrastructurii fizice existente, informații privind nivelul de ocupare a infrastructurii fizice, dacă sunt disponibile, sau informații orientative privind disponibilitatea fibrei negre.**

- (29) Informațiile minime ar trebui să fie puse la dispoziție cu promptitudine prin intermediul unui punct unic de informare, în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente, astfel încât operatorii să își poată depune solicitările de informații. Punctul unic de informare **ar putea** să conștie într-un registru de informații în format electronic, în care informațiile să poată fi accesate **sau puse la dispoziție** și solicitările să poată fi formulate online utilizând instrumente digitale, cum ar fi pagini web, aplicații digitale și platforme digitale. Informațiile puse la dispoziție pot fi limitate pentru a asigura securitatea și integritatea rețelei, în special a infrastructurii critice, securitatea națională sau protejarea secretelor comerciale și de afaceri legitime. Punctul unic de informare nu trebuie să găzduiască informațiile atât timp cât se asigură că **furnizează interconexiuni** către alte instrumente digitale, cum ar fi portalurile web, platformele digitale, **bazele de date** sau aplicațiile digitale, unde sunt stocate informațiile. **În consecință, pot fi avute în vedere modele diferite pentru un punct unic de informare.** Punctul unic de informare poate oferi funcționalități suplimentare, cum ar fi accesul la informații suplimentare sau sprijin pentru prelucrarea solicitărilor de acces la infrastructura fizică existentă sau solicitările pentru coordonarea lucrărilor civile.

- (30) În plus, dacă solicitarea este rezonabilă și, în special, dacă acest lucru este necesar pentru partajarea unei infrastructuri fizice existente sau pentru coordonarea unor lucrări civile, operatorilor ar trebui să li se acorde posibilitatea de a efectua inspecții la fața locului și de a solicita informații cu privire la lucrările civile planificate, în condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii și fără a aduce atingere măsurilor de salvagardare adoptate pentru a asigura securitatea și integritatea rețelelor, precum și protejarea confidențialității și a secretelor comerciale și de afaceri.
- (31) Ar trebui să fie stimulată transparența avansată a lucrărilor civile planificate, prin intermediul punctelor unice de informare. Acest lucru ar putea fi realizat prin ■ redirecționarea operatorilor către astfel de informații ori de câte ori sunt disponibile. Transparența *ar putea*, de asemenea, fi asigurată prin condiționarea cererilor de acordare a autorizațiilor de *punerea la dispoziție prealabilă* a informațiilor privind lucrările civile planificate prin intermediul unui punct unic de informare.

(32) Marja de apreciere pe care o păstrează statele membre pentru a aloca funcțiile punctelor unice de informare mai multor organisme competente nu ar trebui să afecteze capacitatea acestora de a îndeplini în mod eficace aceste funcții. În cazul în care într-un stat membru sunt înființate mai multe puncte unice de informare, un punct unic de intrare digital la nivel național constând într-o interfață comună pentru utilizatori ar trebui să asigure accesul neîntrerupt la toate punctele unice de informare prin mijloace electronice. Punctul unic de informare ar trebui să fie complet digitalizat și să ofere un acces facil la instrumentele digitale relevante. Acest lucru ar permite operatorilor de rețea și organismelor din sectorul public să își exercite drepturile și să respecte obligațiile prevăzute în prezentul regulament, care includ accesul rapid la informațiile minime privind infrastructura fizică existentă și lucrările civile planificate, procedurile administrative electronice pentru acordarea autorizațiilor și a drepturilor de trecere, precum și informații privind condițiile și procedurile aplicabile. Ca parte a acestor informații minime, punctul unic de informare ar trebui să ofere acces la informațiile georeferențiate privind amplasarea infrastructurii fizice existente și a lucrărilor civile planificate. Pentru a facilita accesul, statele membre ar trebui să furnizeze instrumente digitale automatizate pentru transmiterea informațiilor georeferențiate și a instrumentelor de conversie în formate de date compatibile. Astfel de instrumente ar putea fi puse la dispoziția operatorilor de rețea și a organismelor din sectorul public responsabile cu furnizarea informațiilor respective prin intermediul punctului unic de informare. În plus, în cazul în care datele de localizare georeferențiate sunt disponibile prin intermediul altor instrumente digitale, cum ar fi geoportalul INSPIRE în temeiul Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹¹, punctul unic de informare ar putea oferi un acces ușor la informațiile respective.

¹¹ Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (Inspire) (JO L 108, 25.4.2007, p. 1).

(33) Pentru a asigura proporționalitatea și securitatea, cerința de **a pune la dispoziție** informații privind infrastructura fizică existentă prin intermediul **unui** punct unic de informare nu trebuie să se aplice din aceleași motive ca cele care justifică refuzul unei solicitări de acces. În plus, **punerea la dispoziție** de informații privind infrastructura fizică existentă prin intermediul unui punct unic de informare ar putea fi, în cazuri foarte specifice, împovărătoare sau disproporționată pentru operatorii de rețea și pentru organismele din sectorul public. Această situație ar putea apărea, de exemplu, în cazul în care cartografierea activelor relevante nu este încă disponibilă sau ar fi foarte costisitoare ori în cazul în care se preconizează că numărul solicitărilor de acces va fi foarte scăzut în anumite zone ale unui stat membru sau în ceea ce privește anumite infrastructuri fizice specifice. În cazul în care se pare că furnizarea de informații este disproporționată pe baza unei **■** analize cost-beneficiu, operatorii de rețea și organismele din sectorul public nu ar trebui să fie obligate **să pună la dispoziție** astfel de informații. Statele membre ar trebui să efectueze o astfel **■** de analiză cost-beneficiu în urma unei consultări cu părțile interesate cu privire la solicitarea accesului la infrastructura fizică existentă, iar analiza ar trebui să fie actualizată periodic. Procesul de consultare și rezultatul acestuia ar trebui să fie **puse la dispoziția publicului prin intermediul unui punct unic de informare**.

- (34) Pentru a asigura coerența, organismele competente care îndeplinesc funcțiile *unui* punct unic de informare, autoritățile naționale de reglementare care își îndeplinesc sarcinile în temeiul Directivei (UE) 2018/1972 sau alte autorități competente, cum ar fi autoritățile naționale, regionale sau locale responsabile cu cadastrul sau cu punerea în aplicare a Directivei 2007/2/CE, după caz, ar trebui să se consulte și să coopereze între ele. Scopul unei astfel de cooperări ar trebui să fie reducerea la minimum a eforturilor de respectare a obligațiilor de transparență pentru operatorii de rețea și organismele din sectorul public, inclusiv pentru întreprinderile desemnate cu putere semnificativă pe piață (operatori „PSP”), pentru a pune la dispoziție informații cu privire la infrastructura lor fizică. În cazul în care este necesar un set diferit de date privind infrastructura fizică a operatorului PSP, o astfel de cooperare ar trebui să aibă ca rezultat stabilirea unor interconexiuni și sinergii utile între baza de date legată de PSP și punctul unic de informare și a unor practici comune proporționale de colectare a datelor și de furnizare a datelor pentru a obține rezultate ușor de comparat. Cooperarea ar trebui, de asemenea, să vizeze facilitarea accesului la informații privind infrastructura fizică, având în vedere circumstanțele naționale. În cazul în care obligațiile de reglementare sunt modificate sau retrase, părțile afectate ar trebui să poată conveni asupra celor mai bune soluții pentru a adapta colectarea și furnizarea de date privind infrastructura fizică la noile cerințe de reglementare aplicabile.

- (35) *Statele membre ar trebui să poată decide că* obligația de transparență pentru coordonarea lucrărilor civile nu se aplică *tipurilor de* lucrări civile *care se referă la infrastructura națională critică, sau* din motive de securitate națională *identificate de statele membre. Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea ar trebui să poată decide că obligația de transparență pentru coordonarea lucrărilor civile nu se aplică tipurilor de lucrări civile care au o amploare limitată, precum și din motive de urgență identificate de statele membre.* Această situație ar putea fi valabilă pentru lucrările civile executate în cazul în care există un risc de pericol public ca urmare a proceselor de degradare a lucrărilor de inginerie civilă și a instalațiilor asociate acestora, care sunt cauzate de factori naturali sau umani distructivi și sunt necesare pentru a asigura siguranța sau demolarea acestora. Din motive de transparență, statele membre ar trebui *să pună la dispoziție* tipurile de lucrări civile care se încadrează în aceste circumstanțe ■ prin intermediul unui punct unic de informare.
- (36) Pentru a asigura economii semnificative și a reduce la minimum inconveniente pentru zona afectată de instalarea de noi rețele de comunicații electronice, ar trebui să fie interzise constrângerile normative care împiedică, ca regulă generală, negocierea între operatorii de rețea a unor acorduri de coordonare a lucrărilor civile în vederea instalării de *rețele de foarte mare capacitate*. În cazul în care lucrările civile nu sunt finanțate din fonduri publice, prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere posibilității operatorilor de rețea de a încheia acorduri de coordonare a lucrărilor civile în conformitate cu propriile planuri de investiții și de afaceri și cu calendarul preferat.

- (37) Statele membre ar trebui să maximizeze rezultatele lucrărilor civile finanțate integral sau parțial din fonduri publice, prin exploatarea externalităților pozitive ale acestor lucrări în toate sectoarele și prin asigurarea unor oportunități egale de partajare a infrastructurii fizice disponibile și planificate pentru instalarea **rețelelor de foarte mare capacitate**. Obiectivul principal al lucrărilor civile finanțate din fonduri publice nu ar trebui să fie afectat negativ. Cu toate acestea, operatorul de rețea care execută direct sau indirect, de exemplu, prin intermediul unui subcontractant, lucrările civile în cauză ar trebui să răspundă solicitărilor oportune și rezonabile de coordonare a instalării elementelor **rețelelor de foarte mare capacitate** în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente. De exemplu, operatorul solicitant ar trebui să acopere orice costuri suplimentare, inclusiv pe cele cauzate de întârzieri, și să mențină modificările aduse planurilor inițiale la un nivel minim. Aceste dispoziții nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a rezerva capacitate pentru rețelele de comunicații electronice, chiar și în absența unor solicitări specifice. Acest lucru ar permite statelor membre să răspundă cererii viitoare de infrastructură fizică pentru a maximiza valoarea lucrărilor civile, sau să adopte măsuri care să acorde drepturi similare operatorilor altor tipuri de rețele, cum ar fi cele de transport, gaze sau energie electrică, pentru a coordona lucrările civile.

(38) În unele cazuri, în special pentru instalări în zone rurale, îndepărtate sau slab populate, obligația de a coordona lucrările civile ar putea pune în pericol viabilitatea financiară a unor astfel de instalări și, în cele din urmă, ar putea descuraja investițiile realizate în condițiile pieței. Prin urmare, o solicitare adresată unei întreprinderi care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice de a coordona lucrări civile ar putea fi considerată nerezonabilă în anumite circumstanțe. Un astfel de caz ar putea fi, în special, cel în care întreprinderea solicitantă care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele de comunicații electronice nu și-a exprimat intenția de a instala **rețele de foarte mare capacitate** în zona respectivă, ca o nouă instalare, o modernizare sau o extindere a unei rețele, și dacă anterior a existat o previziune sau o invitație de a declara intenția de a instala **rețele de foarte mare capacitate** în zonele desemnate [în temeiul articolului 22 din Directiva (UE) 2018/1972], sau o consultare publică în temeiul normelor Uniunii privind ajutoarele de stat. În cazul în care au avut loc mai multe dintre aceste previziuni, invitații și/sau consultări publice, ar trebui să fie luată în considerare numai lipsa exprimării interesului la cea mai recentă ocazie care acoperă perioada în care se face solicitarea de coordonare a lucrărilor civile. Pentru a asigura posibilitatea de a accesa în viitor infrastructura instalată, întreprinderea care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice și care execută lucrările civile ar trebui să garanteze că va instala o infrastructură fizică cu o capacitate suficientă, ținând seama de **cerințele în materie de capacitate exprimate de întreprinderea care solicită coordonarea lucrărilor civile și de orientările** furnizate de **OAREC în strânsă colaborare cu Comisia**. Acest lucru nu aduce atingere normelor și condițiilor aferente alocării de fonduri publice și nici aplicării normelor privind ajutoarele de stat.

- (39) *Statele membre ar trebui să poată decide să nu aplice dispozițiile prezentului regulament privind coordonarea lucrărilor civile, inclusiv transparența, în cazul lucrărilor civile de o amploare limitată, de exemplu în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata. Acest lucru ar putea fi valabil, de exemplu, pentru lucrările civile care durează mai puțin de un număr dat de ore sau zile, care utilizează tehnici minim invazive precum microșanțurile, sau care au caracter de urgență.*
- (40) Pentru a asigura coerența abordărilor, *ținând seama în același timp de situațiile diferite din statele membre, OAREC ar trebui, în strânsă cooperare cu Comisia, să furnizeze orientări cu privire la aplicarea dispozițiilor privind coordonarea lucrărilor civile, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.*
- (41) Coordonarea eficace poate contribui la reducerea costurilor și a întârzierilor, precum și a întreruperii instalării, care pot fi cauzate de probleme la fața locului. Un exemplu în care coordonarea lucrărilor civile poate aduce beneficii clare sunt proiectele transsectoriale *din cadrul rețelelor transeuropene de energie (TEN-E) și de transport transeuropean (TEN-T) - dar fără a se limita la acestea* - precum instalarea coridoarelor 5G de-a lungul rutelor de transport, precum căile rutiere, feroviare și căile navigabile interioare. De asemenea, aceste proiecte pot necesita adesea coordonarea proiectării sau proiectarea în comun pe baza unei cooperări timpurii între participanții la proiect. Ca parte a proiectării în comun, părțile în cauză pot conveni în prealabil asupra căilor de instalare a infrastructurii fizice și asupra tehnologiei și echipamentelor care urmează să fie utilizate, înainte de coordonarea lucrărilor civile. Prin urmare, solicitarea de coordonare a lucrărilor civile ar trebui să fie depusă cât mai curând posibil.

(42) În vederea protejării intereselor generale ale Uniunii și ale statelor membre, pot fi necesare mai multe autorizații diferite pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice sau ale facilităților asociate. Acestea pot include excavări, construcții, autorizații de urbanism, de mediu și de alt tip, precum și drepturi de trecere. Numărul de autorizații și de drepturi de trecere necesare pentru instalarea diferitelor tipuri de rețele de comunicații electronice sau a facilităților asociate, precum și caracterul local al instalării ar putea implica aplicarea unor proceduri și condiții diferite, ceea ce poate cauza dificultăți în instalarea rețelei. Prin urmare, pentru a facilita instalarea, toate normele privind condițiile și procedurile aplicabile acordării autorizațiilor și drepturilor de trecere ar trebui să fie raționalizate și coerente la nivel național, *în măsura posibilului*, garantând totodată dreptul fiecărei autorități competente de a fi implicată și de a-și menține prerogativele decizionale în conformitate cu principiul subsidiarității. Informațiile privind procedurile și condițiile generale aplicabile acordării autorizațiilor pentru lucrări civile și drepturilor de trecere ar trebui să fie *puse* la dispoziție prin punctele unice de informare *de către autoritățile competente relevante*. Acest lucru ar putea reduce complexitatea și spori eficiența și transparența pentru toți operatorii și, în special, pentru operatori noi și pe cei de dimensiuni mai mici care nu sunt activi în zona respectivă. În plus, operatorii ar trebui să aibă dreptul de a-și depune cererile de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de trecere în format electronic prin intermediul unui punct unic de informare. Întreprinderile respective ar trebui, de asemenea, să poată obține informații în format electronic cu privire la stadiul cererilor lor și pentru a verifica dacă acestea au fost aprobate sau refuzate.

(43) Procedurile de acordare a autorizațiilor nu ar trebui **să constituie** obstacole **nejustificate** în calea investițiilor sau să afecteze piața internă. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că, în termen de patru luni de la data primirii unei **cereri de acordare a unei autorizații sau la termenul stabilit în dreptul național, oricare intervine mai rapid**, este pusă la dispoziție o decizie privind acordarea sau neacordarea autorizațiilor pentru instalarea unor elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate** sau ale facilităților asociate. **Statele membre sunt încurajate să introducă dispoziții în legislația lor națională pe baza cărora autoritățile competente să acorde sau să refuze autorizațiile mai rapid decât este prevăzut în lege.** Acest lucru nu aduce atingere altor termene sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii, care sunt aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor în conformitate cu dreptul intern sau cu dreptul Uniunii. Autoritățile competente nu ar trebui să restricționeze, să împiedice sau să facă mai puțin atractivă din punct de vedere economic instalarea rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate. Mai precis, acestea nu ar trebui să împiedice ca procedurile de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de trecere să se desfășoare în paralel, atunci când este posibil, sau să impună operatorilor să obțină un tip de autorizație înainte de a putea solicita alte tipuri de autorizații. Autoritățile competente ar trebui să justifice orice refuz de a acorda autorizații sau drepturi de trecere care țin de competența lor, pe baza unor condiții obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

(44) Pentru a evita întârzierile nejustificate, autoritățile competente **ar trebui** să stabilească dacă cererea de acordare a autorizației este completă în termen de **20** de zile **lucrătoare** de la primirea acesteia. **În cazul în care ajunge la concluzia că cererea de acordare a autorizației nu este completă, autoritatea competentă ar trebui să invite** solicitantul să furnizeze informațiile care lipsesc în termenul respectiv. Din motive de egalitate de tratament și de transparență, autoritățile competente ar trebui **să poată** considera că **cererile** de acordare a autorizațiilor pentru lucrările civile sunt **inadmisibile** dacă informațiile minime necesare în temeiul prezentului regulament nu au fost puse la dispoziție prin intermediul unui punct unic de informare **cu cel puțin două luni** înainte de depunerea primei cereri de acordare a autorizației către autoritățile competente. În cazul în care, pe lângă autorizații, sunt necesare drepturi de trecere pentru instalarea unor elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate**, autoritățile competente ar trebui, prin derogare de la articolul 43 din Directiva (UE) 2018/1972, să acorde astfel de drepturi de trecere în termen de patru luni de la primirea cererii, **cu excepția cazurilor de expropriere**. Alte drepturi de trecere care nu sunt necesare în legătură cu autorizațiile pentru lucrări civile ar trebui să fie acordate în continuare în termen de șase luni, în conformitate cu articolul 43 din Directiva (UE) 2018/1972. ■

(45) *Pentru a accelera instalarea rețelelor de foarte mare capacitate cu reducerea concomitentă a sarcinii administrative pentru autoritățile care acordă autorizațiile, anumite tipuri de lucrări civile, cum ar fi lucrările civile la scară mică, nu ar trebui să facă obiectul niciunei autorizații prealabile. Din motive de transparență și de securitate juridică, statele membre ar trebui să identifice aceste tipuri de lucrări și să pună informațiile la dispoziție prin intermediul unui punct unic de informare. Unor categorii diferite de infrastructură (cum ar fi pilonii, antenele, stâlpii și *cablurile* subterane) li s-ar putea aplica, în anumite condiții specifice, derogările de la orice procedură de acordare a autorizațiilor. S-ar putea aplica derogări și pentru modernizări tehnice ale *instalațiilor* existente, lucrări de întreținere și *lucrări civile de mici dimensiuni, cum ar fi microșanțurile. Autorizațiile ar putea fi în continuare obligatorii pentru lucrările civile la scară mică de instalare a rețelelor de foarte mare capacitate sau a instalațiilor asociate, din motive de valoare arhitecturală, istorică, religioasă sau de mediu sau din motive de securitate publică, apărare, siguranță, mediu sau sănătate publică, sau pentru a proteja securitatea infrastructurii critice. Statele membre ar trebui să identifice aceste categorii și să publice derogările prin intermediul unui punct unic de informare pentru transparență. Pentru a permite autorităților competente să evalueze dacă lucrările planificate fac obiectul derogărilor, acestea ar avea nevoie de informații minime, cum ar fi cele privind începerea și durata lucrărilor. Din acest motiv, statele membre ar trebui să poată impune operatorului în cauză obligația să notifice autorităților competente, printr-o declarație conținând informații minime, intenția sa de a începe lucrările civile.**

- (46) Pentru a se garanta finalizarea procedurilor de acordare a unor astfel autorizații în termene rezonabile în conformitate cu anumite noi bune practici administrative la nivel național, este necesară elaborarea unor principii de simplificare administrativă. Aceasta ar trebui să includă, *printre altele*, limitarea obligației de autorizare prealabilă la cazurile în care este esențială și introducerea aprobării tacite de către autoritățile competente după expirarea unei anumite perioade de timp. *Statele membre ar trebui să poată deroga de la dispoziția privind aprobarea tacită în cazul în care pun la dispoziția operatorului o cale de atac alternativă față de nerespectarea de către autoritatea competentă a termenului pentru emiterea unei decizii privind cererea de acordare a unei autorizații prevăzută în dreptul Uniunii sau în dreptul intern. O astfel de cale de atac alternativă ar trebui să includă fie un mecanism care să permită operatorului să solicite despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de întârzierea procedurii, fie posibilitatea de a sesiza o instanță sau o autoritate de supraveghere și ar trebui să fie precedat, în cazul în care operatorul solicită acest lucru, de o reuniune cu autoritatea competentă. În plus, statele membre ar trebui să poată menține sau introduce o procedură de autorizare simplificată la procedurile de comunicare care pot exista în temeiul dreptului intern, care să se aplice la instalarea oricărui element al rețelelor de foarte mare capacitate sau al facilităților asociate. În cazul în care derogă de la aplicarea dispoziției privind aprobarea tacită, statele membre ar trebui să se asigure că, alături de căile de atac alternative pe care le oferă și fără a aduce atingere acestora, se organizează o reuniune de conciliere în cazul în care operatorul sau autoritatea competentă solicită acest lucru. O astfel de reuniune ar trebui să fie organizată fără întârzieri nejustificate, în vederea facilitării adoptării unei decizii privind autorizația. Reuniunea va oferi, în special, posibilitatea de a identifica, după caz, cu participarea altor părți interesate sau autorități relevante, orice informații suplimentare, precum și posibile ajustări ale proiectului. Statele membre ar mai putea să introducă sau să mențină orice altă măsură alternativă pentru a se asigura că autoritățile competente respectă termenul pentru acordarea sau respingerea autorizațiilor.*

- (47) Pentru a facilita instalarea elementelor *rețelelor de foarte mare capacitate*, orice taxă aferentă unei autorizații, alta decât drepturile de trecere, ar trebui să se limiteze la costurile administrative legate de prelucrarea cererii de acordare a autorizației în conformitate cu principiile stabilite la articolul 16 din Directiva (UE) 2018/1972. În cazul drepturilor de trecere, se aplică articolele 42 și 43 din Directiva (UE) 2018/1972.

(48) Pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în Decizia (UE) 2022/2481, este necesar ca, până în 2030, toți utilizatorii finali de la un punct fix să fie acoperiți de o rețea gigabit până la punctul terminal al rețelei, iar toate zonele populate să fie acoperite de rețele fără fir de mare viteză de ultimă generație având o **performanță** cel puțin **echivalentă cu cea a rețelelor 5G**, în conformitate cu principiul neutralității tehnologice. Ar trebui să fie facilitată furnizarea de rețele gigabit până la utilizatorul final, în special prin intermediul infrastructurii fizice interioare pregătite pentru rețele prin fibră optică. Furnizarea de miniconducte în timpul construcției unei clădiri presupune numai un cost incremental limitat, în timp ce echiparea clădirilor cu infrastructura pentru rețele gigabit poate reprezenta o parte semnificativă din costul instalării unei rețele gigabit. Prin urmare, toate clădirile noi sau clădirile supuse unor lucrări de renovare majoră ar trebui să fie echipate cu infrastructură fizică și cu cablaj de fibră optică interior care să permită conectarea utilizatorilor finali la viteze de ordinul gigabiților **în cazul în care acest lucru nu crește în mod disproporționat costurile lucrărilor de renovare și este fezabil din punct de vedere tehnic**. Imobilele de locuințe colective noi și imobilele de locuințe colective care sunt supuse unor lucrări de renovare majoră ar trebui, de asemenea, să fie echipate cu un punct de acces, **ușor** accesibil uneia sau mai multor întreprinderi care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice, **în cazul în care acest lucru nu crește în mod disproporționat costurile lucrărilor de renovare și este fezabil din punct de vedere tehnic**. În plus, dezvoltatorii imobiliari ar trebui să prevadă instalarea de conducte goale, de la fiecare locuință către punctul de acces în clădire, amplasate în interiorul sau în afara imobilului de locuințe colective, **permițând conexiunile până la punctele terminale ale rețelei, sau, în statele membre în care este amplasat punctul terminal al rețelei, în conformitate cu dreptul intern, în afara spațiului specific al utilizatorului final, până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică**. Renovările majore ale clădirilor existente în spațiul utilizatorului final pentru îmbunătățirea performanței energetice în temeiul Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹² oferă, de asemenea, posibilitatea de a dota aceste clădiri cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, cu cablaj de

¹² Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

fibră optică interior și, în cazul imobilelor de locuințe colective, cu un punct de acces în clădire.

- (49) *Un punct de acces poate fi deosebit de util pentru ca un operator să aibă acces la o clădire, în special în cazul imobilelor de locuințe colective, deoarece acest punct fizic poate agrega cablajul care conectează spații specifice ale utilizatorului final. Pentru a spori concurența prin autorizarea mai multor întreprinderi să deservească clienții finali, este important ca punctele de acces care deservească noile imobile de locuințe colective și imobilele de locuințe colective care fac obiectul unor lucrări de renovare majoră să fie ușor accesibile pentru mai mulți operatori, fără eforturi excesive.*
- (50) *Dispozițiile privind infrastructura fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, punctul de acces și cablajul de fibră optică interior nu exclud prezența unui alt tip de tehnologie în cadrul aceleiași infrastructuri fizice interioare. Aceste dispoziții nu ar trebui să afecteze dreptul proprietarilor de clădiri de a dota clădirea cu cablaj interior pe lângă fibra optică, cu o infrastructură fizică interioară suplimentară capabilă să găzduiască cablaj pe lângă fibra optică sau cu alte elemente ale rețelelor de comunicații electronice.*

- (51) Perspectiva echipării unei clădiri cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, un punct de acces sau un cablaj de fibră optică interior poate fi considerată disproporționată în ceea ce privește costurile, și anume pentru locuințele individuale noi sau pentru clădirile supuse unor lucrări de renovare majoră. Aceasta se poate baza pe motive obiective, cum ar fi estimări personalizate ale costurilor, motive economice legate de amplasament, ■ de conservarea patrimoniului sau de mediu (de exemplu, pentru anumite categorii de monumente).
- (52) Potențialii cumpărători și locatari **ar beneficia de pe urma identificării** clădirilor care sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, cu un punct de acces și cu cablaj de fibră optică interior și care, prin urmare, au un potențial considerabil de reducere a costurilor. De asemenea, ar trebui să fie promovată pregătirea clădirilor pentru rețele prin fibră optică. **Clădirile echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, cu un punct de acces și cu cablaj de fibră optică interior ar trebui, prin urmare, să fie eligibile, în mod voluntar și în conformitate cu procedurile stabilite de statele membre, pentru a primi o etichetă „pregătit(ă) pentru rețele prin fibră optică”, în cazul în care statele membre au ales să introducă o astfel de etichetă.**

(53) Întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice care instalează rețele gigabit într-o anumită zonă ar putea realiza economii de scară semnificative dacă ar putea să își amplaseze punctul terminal al rețelei în punctul de acces ■ prin utilizarea infrastructurii fizice existente și refacerea zonei afectate. Acest lucru ar trebui să fie posibil indiferent dacă un abonat și-a manifestat interesul pentru serviciul respectiv în acel moment și cu condiția ca impactul asupra proprietății private să fie redus la minimum, ***fără a afecta în mod nejustificat dreptul la proprietate***. Odată ce punctul terminal al rețelei este amplasat în punctul de acces, conectarea unui nou client poate fi realizată la un cost mult mai redus, în special prin accesarea unui segment vertical al infrastructurii pregătite pentru rețele interioare prin fibră optică din interiorul clădirii, atunci când aceasta există deja. Respectivul obiectiv este, de asemenea, îndeplinit atunci când clădirea este deja echipată cu o rețea gigabit la care accesul este asigurat tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații care au un abonat activ în clădire, pe baza unor clauze și condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii. Astfel de cazuri ar putea surveni, în special, în statele membre care au luat măsuri în temeiul articolului 44 din Directiva (UE) 2018/1972. ***Întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice ar trebui, în măsura posibilului, să elimine elementele rețelei lor, cum ar fi cablurile și echipamentele învechite și să refacă zona afectată la încetarea contractului cu abonatul.***

- (54) Pentru a contribui la asigurarea disponibilității rețelelor gigabit pentru utilizatorii finali, clădirile noi și clădirile supuse unor lucrări de renovare majoră ar trebui să fie echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, cu cablaj de fibră optică interior și, în cazul imobilelor de locuințe colective, cu un punct de acces. Statele membre ar trebui să aibă un anumit grad de flexibilitate în vederea realizării acestui obiectiv. Prin urmare, prezentul regulament nu urmărește să armonizeze normele privind costurile conexe, inclusiv recuperarea costurilor de echipare a clădirilor cu infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, cablaj de fibră optică interior și un punct de acces.
- (55) În conformitate cu principiul subsidiarității și pentru a ține seama de circumstanțele naționale, statele membre ar trebui să adopte standardele sau specificațiile tehnice necesare în scopul echipării clădirilor nou construite sau clădirilor care au fost supuse unor lucrări de renovare majoră cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu cablaj de fibră optică interior; și a imobilelor de locuințe colective nou construite sau a imobilelor de locuințe colective supuse unor lucrări de renovare majoră, cu un punct de acces. Standardele sau specificațiile tehnice respective ar trebui să stabilească cel puțin: specificațiile punctului de acces în clădire; specificațiile interfeței de fibră optică; specificațiile cablurilor; specificațiile prizelor; specificațiile *țevilor* sau microconductelor; specificațiile tehnice necesare pentru a preveni interferența cu cablajul electric și raza minimă de îndoire. ***Statele membre ar trebui să asigure respectarea acestor standarde sau specificații tehnice necesare. Pentru a demonstra această conformitate, statele membre ar trebui să stabilească proceduri care ar putea include inspecția la fața locului a clădirilor sau a unui eșantion reprezentativ al acestora.*** În plus, pentru a evita o creștere a birocrăției legate de ***aceste proceduri*** instituite în temeiul prezentului regulament, statele membre ar trebui să țină seama de cerințele procedurale care se aplică ***procedurilor*** în temeiul Directivei 2010/31/UE și, de asemenea, să ia în considerare posibilitatea de a permite lansarea combinată a ambelor proceduri de solicitare, ***acolo unde este posibil.***

- (56) Având în vedere avantajele sociale care decurg din incluziunea digitală și luând în considerare aspectele economice legate de instalarea **rețelelor de foarte mare capacitate**, în cazurile în care nu există nici infrastructuri pasive ori active pregătite pentru rețele prin fibră optică care să deservească spațiile utilizatorilor finali, nici alternative la furnizarea de **rețele de foarte mare capacitate** către un abonat, orice **furnizor de rețele** publice de comunicații electronice ar trebui să aibă dreptul de a amplasa punctul terminal al propriei rețele într-un spațiu privat, pe cheltuială proprie, dacă impactul asupra proprietății private **nu afectează în mod nejustificat dreptul la proprietate și este** redus la minimum, de exemplu, dacă este posibil, prin reutilizarea infrastructurii fizice existente disponibile în clădire sau prin asigurarea refacerii complete a spațiilor afectate.
- (57) Solicitățile de acces la infrastructura fizică interioară ar trebui să intre în domeniul de aplicare al prezentului regulament, în timp ce o solicitare de acces la cablajul de fibră optică interior intră în domeniul de aplicare al Directivei (UE) 2018/1972. ■

(58) Pentru a asigura coerența abordărilor, *ținând seama totodată de situația diferită din statele membre, OAREC*, în strânsă cooperare *cu Comisia, ar trebui, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, să publice orientări privind clauzele și condițiile de* acces la infrastructura fizică interioară, inclusiv privind *aplicarea* unor clauze și condiții *echitabile și rezonabile*, precum și *criteriile pe care le respectă organismele naționale de soluționare a litigiilor atunci când soluționează litigiile*. La elaborarea *orientărilor* ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de opiniile părților interesate și *în special* de cea ale organismelor naționale de soluționare a litigiilor, *pentru a garanta că astfel de orientări nu vor perturba principiile bine stabilite, vor corespunde cu normele procedurale ale organismelor naționale de soluționare a litigiilor și nu vor prejudicia introducerea ulterioară a rețelilor de foarte mare capacitate. Având în vedere nivelul de flexibilitate de care dispun statele membre în aplicarea dispozițiilor respective și pentru ca orientările OAREC să fie eficiente, acestea ar trebui să asigure un nivel adecvat de granularitate.*

- (59) Pentru a încuraja modernizarea și agilitatea procedurilor administrative și pentru a reduce costurile și timpul alocat procedurilor de instalare a **rețelelor de foarte mare capacitate**, serviciile punctelor unice de informare ar trebui să fie furnizate integral online. În acest scop, punctele unice de informare ar trebui să ofere un acces facil la instrumentele digitale necesare, cum ar fi portaluri web, **baze de date**, platforme digitale și aplicații digitale. Instrumentele ar trebui să ofere acces în mod eficient la informațiile minime privind infrastructura fizică existentă și lucrările civile planificate și să asigure posibilitatea de a solicita informații. Astfel de instrumente digitale ar trebui, de asemenea, să ofere acces la procedurile administrative electronice de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de trecere, precum și la informațiile conexe privind condițiile și procedurile aplicabile. În cazul în care într-un stat membru sunt înființate mai multe puncte unice de informare, toate punctele unice de informare ar trebui să fie accesibile cu ușurință și fără probleme, prin mijloace electronice, prin intermediul unui punct unic de intrare digital la nivel național. Acest punct de intrare ar trebui să aibă o interfață comună pentru utilizatori care să asigure accesul la punctele unice de informare online. Punctul unic de intrare digital la nivel național ar trebui să faciliteze interacțiunea dintre operatori și autoritățile competente care îndeplinesc funcții de puncte unice de informare.

(60) Statelor membre ar trebui să li se permită să se bazeze pe instrumente digitale, cum ar fi portalurile web, **bazele de date**, platformele digitale și aplicațiile digitale care ar putea fi deja disponibile la nivel local, regional sau național, și, dacă este necesar, să le îmbunătățească, pentru a asigura funcțiile punctului unic de informare, cu condiția ca acestea să respecte obligațiile prevăzute în prezentul regulament. Aceasta include accesul prin intermediul unui punct unic de intrare digital la nivel național și disponibilitatea tuturor funcționalităților prevăzute în prezentul regulament. Pentru a respecta principiul „doar o singură dată” privind reducerea la minimum a datelor și principiul exactității, statelor membre ar trebui să li se permită să integreze mai multe platforme digitale, **baze de date** sau aplicații care să sprijine punctele unice de informare, după caz. De exemplu, platformele digitale, **bazele de date** sau aplicațiile care sprijină punctele unice de informare privind infrastructura fizică existentă ar putea fi interconectate sau integrate complet sau parțial cu cele pentru lucrările civile planificate și pentru acordarea autorizațiilor. ***Pentru a evita dublarea eforturilor și pentru a asigura o integrare fără sincopă, statele membre ar trebui să efectueze o evaluare a instrumentelor digitale deja existente la nivel național, regional și local și să se bazeze pe cele mai bune practici atunci când concep punctul unic de informare.***

(61) Pentru a asigura eficacitatea punctelor unice de informare prevăzute în prezentul regulament, statele membre ar trebui să asigure resurse adecvate, precum și informații relevante ușor accesibile privind o anumită zonă geografică. Informațiile ar trebui să fie prezentate cu nivelul adecvat de detaliere pentru a maximiza eficiența în ceea ce privește sarcinile atribuite, inclusiv în cadastrul local. În acest sens, statele membre ar putea lua în considerare posibilele sinergii și economii de scară cu ghișeele unice în sensul articolului 6 din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹³ și alte soluții de e-guvernare planificate sau existente, pentru a clădi pe structurile existente și a maximiza avantajele utilizatorilor. În mod similar, portalul digital unic înființat prin Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴ ar trebui să facă legătura cu punctele unice de informare.

¹³ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).

¹⁴ Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 (JO L 295, 21.11.2018, p. 1).

(62) Costurile aferente înființării punctului unic de intrare digital la nivel național, a punctelor unice de informare și a instrumentelor digitale necesare pentru respectarea dispozițiilor prezentului regulament ar putea fi eligibile integral sau parțial pentru sprijin financiar în cadrul fondurilor Uniunii, cum ar fi Fondul european de dezvoltare regională – obiectiv specific: o Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale¹⁵; programul Europa digitală¹⁶ – obiectiv specific: implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și a interoperabilității și a Mecanismului de redresare și reziliență¹⁷ – pilonii privind transformarea digitală și creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziunea economică, locurile de muncă, productivitatea, competitivitatea, cercetarea, dezvoltarea și inovarea, precum și buna funcționare a pieței interne cu întreprinderi mici și mijlocii puternice, cu condiția ca acestea să respecte obiectivele și criteriile de eligibilitate din cadrul acestuia.

¹⁵ Articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60).

¹⁶ Articolul 8 din Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240 (JO L 166, 11.5.2021, p. 1).

¹⁷ Articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

(63) În cazul unui dezacord cu privire la clauzele și condițiile tehnice și comerciale în cursul negocierilor comerciale privind accesul la infrastructura fizică sau coordonarea lucrărilor civile, fiecare parte ar trebui să fie în măsură să solicite unui organism național de soluționare a litigiilor să impună părților o soluție pentru a evita refuzurile nejustificate de a da curs solicitării sau impunerea unor condiții nerezonabile. Atunci când stabilește prețul de acordare a accesului la infrastructura fizică existentă sau de partajare a costurilor lucrărilor civile coordonate, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să se asigure că furnizorul de acces și operatorii de rețea care planifică lucrări civile au posibilitatea echitabilă de a-și recupera costurile suportate pentru furnizarea accesului la infrastructura lor fizică sau pentru coordonarea lucrărilor civile planificate. Aceasta ar trebui să țină seama de orientările corespunzătoare ale Comisiei *sau de orientările formulate de OAREC*, sau de orice condiții naționale specifice, de structurile tarifare instituite și de orice impunere anterioară de măsuri corective de către o autoritate națională de reglementare. Organismul de soluționare a litigiilor ar trebui, de asemenea, să ia în considerare impactul accesului solicitat sau al coordonării lucrărilor civile planificate asupra planului de afaceri al furnizorului de acces sau al operatorilor de rețea care planifică lucrări civile, inclusiv investițiile făcute sau planificate de aceștia, în special investițiile în infrastructura fizică la care se referă solicitarea.

- (64) Pentru a evita întârzierile în ceea ce privește instalarea rețelei, organismul național de soluționare a litigiilor ar trebui să soluționeze litigiul prompt și în orice caz în termen de patru luni de la primirea cererii de soluționare a litigiului în cazul litigiilor privind accesul la infrastructura fizică existentă și în termen de o lună atunci când se referă la transparență în ceea ce privește infrastructura fizică, coordonarea lucrărilor civile planificate și lucrările civile planificate. Circumstanțele excepționale care justifică o întârziere în soluționarea unui litigiu ar putea fi independente de controlul organismelor de soluționare a litigiilor, cum ar fi informațiile sau documentele insuficiente necesare pentru luarea unei decizii, inclusiv opiniile altor autorități competente care trebuie consultate sau complexitatea ridicată a dosarului.
- (65) În cazul în care apar litigii cu privire la accesul la infrastructura fizică, la lucrările civile planificate sau la informațiile referitoare la acestea în vederea instalării de rețele de foarte mare capacitate, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să aibă competența de a soluționa astfel de litigii printr-o decizie cu caracter obligatoriu. În orice caz, deciziile unui astfel de organism nu ar trebui să aducă atingere posibilității oricărei părți de a sesiza o instanță sau de a aplica un mecanism de conciliere prealabil sau paralel pentru soluționarea formală a litigiilor, care ar putea lua forma medierii sau a unei runde suplimentare de memorii. ***Pentru a asigura transparența și previzibilitatea și pentru a consolida aplicarea mecanismelor de soluționare a litigiilor și încrederea în acestea, organismele naționale de soluționare a litigiilor ar trebui să își publice deciziile cu respectarea principiului confidențialității și al secretelor comerciale, iar punctul unic de informare ar trebui să asigure accesul la aceste decizii.***

- (66) ***Dispozițiile Directivei 2014/61/UE privind soluționarea litigiilor continuă să se aplice tuturor procedurilor de soluționare a litigiilor care au fost inițiate în temeiul directivei respective.***
- (67) În conformitate cu principiul subsidiarității, prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere posibilității ca statele membre să aloce sarcini de reglementare autorităților care sunt cele mai potrivite pentru a le îndeplini, în conformitate cu sistemul constituțional național de atribuire a competențelor și prerogativelor și cu cerințele prevăzute de prezentul regulament. Pentru a reduce sarcina administrativă, statelor membre ar trebui să li se permită să numească un organism existent sau să mențină organismele competente deja desemnate în temeiul Directivei 2014/61/UE. Informațiile privind sarcinile atribuite organismului sau organismelor competente ar trebui să fie puse la dispoziție prin intermediul unui punct unic de informare și notificate Comisiei, cu excepția cazului în care acest lucru a fost deja efectuat în temeiul Directivei 2014/61/UE. Marja de apreciere pe care o păstrează statele membre pentru a aloca funcțiile punctului unic de informare mai multor organisme competente nu ar trebui să afecteze capacitatea acestora de a îndeplini în mod eficace aceste funcții.
- (68) Organismul național de soluționare a litigiilor desemnat și organismul competent care îndeplinește funcțiile punctului unic de informare ar trebui să asigure imparțialitatea, independența și separarea structurală față de părțile implicate, să își exercite competențele în mod imparțial, transparent și prompt; și să dispună de competențe și resurse adecvate. ***Organismele naționale de soluționare a litigiilor ar trebui să acționeze independent și obiectiv, să nu solicite și să nu accepte instrucțiuni de la nici un alt organism atunci când decid cu privire la litigiile care le sunt prezentate.***

- (69) Statele membre ar trebui să prevadă sancțiuni adecvate, efective, proporționale și disuasive în cazul nerespectării prezentului regulament sau a unei decizii obligatorii adoptate de organismele competente, inclusiv în cazurile în care un operator de rețea sau un organism din sectorul public furnizează, cu bună știință sau din neglijență, informații înșelătoare, eronate sau incomplete prin intermediul unui punct unic de informare.
- (70) Întrucât obiectivele prezentului regulament care vizează facilitarea instalării unor infrastructuri fizice adecvate pentru **rețele de foarte mare capacitate în întreaga Uniune, astfel încât să promoveze piața internă**, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre din cauza abordărilor divergente persistente, precum și a transpunerii lente și ineficace a Directivei 2014/61/UE, ci, având în vedere amploarea instalărilor de rețele și investițiile necesare, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.
- (71) **Prezentul regulament nu aduce atingere responsabilității statelor membre de a proteja securitatea națională, sau competenței acestora de a proteja alte funcții esențiale ale statului, în special în materie de siguranță publică, integritate teritorială și menținerea ordinii publice.**

- (72) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prezentul regulament urmărește, în special, să asigure respectarea deplină a dreptului la viață privată și la protecția secretelor comerciale, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul de proprietate și dreptul la o cale de atac efectivă. Prezentul regulament trebuie aplicat în conformitate cu drepturile și principiile menționate.
- (73) Prezentul regulament include dispoziții care acoperă toate domeniile esențiale reglementate de Directiva 2014/61/UE, care ar trebui, prin urmare, să fie abrogată. ***Cu toate acestea, având în vedere aplicarea tardivă a anumitor norme privind transparența, procedurile de acordare a autorizațiilor, infrastructura fizică interioară și digitalizarea punctelor unice de informare, anumite norme prevăzute în Directiva 2014/61/UE ar trebui să rămână în vigoare până la aplicarea normelor corespunzătoare din prezentul regulament. De exemplu, operatorilor de rețea și organismelor din sectorul public ar trebui să le revină în continuare obligația, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatele (2) și (3) și la articolul 4 alineatul (4) prima teză din Directiva 2014/61/UE, de a pune la dispoziție informații privind infrastructura fizică existentă prin intermediul unui punct unic de informare, astfel încât acestea să poată fi accesibile rapid până la aplicarea dispozițiilor relevante ale prezentului regulament.***

(74) O perioadă de **18** luni între **data** intrării în vigoare și data de aplicare a **prezentului regulament** are scopul de a acorda suficient timp statelor membre pentru a se asigura că legislația lor națională nu conține niciun obstacol în calea aplicării uniforme și eficiente a prezentului regulament. **Prin derogare de la respectiva dată de aplicare, pentru a asigura faptul că statele membre dispun de suficient timp pentru a institui noile sisteme și a respecta noile norme introduse prin prezentul regulament, anumite norme privind transparența referitoare la infrastructura fizică existentă și la lucrările civile planificate, privind digitalizarea punctelor unice de informare și rolul acestora în simplificarea procedurilor de acordare a autorizațiilor, precum și privind infrastructura fizică interioară ar trebui să se aplice într-o etapă ulterioară. De exemplu, obligația de a dota clădirile noi și cele supuse unor lucrări de renovare majoră cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu cablaj de fibră optică interior ar trebui să devină obligatorie după 21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, iar organismele din sectorul public ar trebui să pună la dispoziție informații privind infrastructura fizică existentă prin intermediul punctului unic de informare în format electronic după 24 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pe când aceeași obligație ar trebui să se aplice în continuare operatorilor de rețea, astfel cum se aplică deja în conformitate cu Directiva 2014/61/UE. În plus, deși dispozițiile privind transparența referitoare la informațiile minime privind lucrările civile planificate, inclusiv localizarea georeferențiată, necesită o perioadă mai lungă, de până la 24 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pentru a le permite statelor membre să se asigure că punctele unice de informare relevante pun la dispoziție instrumentele digitale adecvate, punctele unice de informare existente vor continua să fie utilizate în temeiul articolului 6 alineatele (1), (2) și (3) din Directiva 2014/61/CE. Același lucru este valabil și pentru excepțiile relevante definite în statele membre în temeiul articolului 6 alineatul (5) din Directiva 2014/61/CE.** Statele membre trebuie să retragă dispozițiile naționale care se suprapun cu prezentul regulament sau sunt contrare acestuia până la momentul în care începe să se aplice. În ceea ce privește adoptarea de noi acte legislative în această perioadă, din articolul 4 alineatul (3) din TUE rezultă că statele membre au obligația de cooperare loială de a nu lua măsuri care ar intra în conflict cu normele juridice viitoare ale Uniunii.

(75) *Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸ a introdus, printre altele, inclusiv printr-o modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁹, măsuri de reglementare a prețurilor cu amănuntul ale comunicațiilor în interiorul UE. Măsurile vizau să garanteze că nu se percep consumatorilor prețuri excesive pentru comunicațiile interpersonale bazate pe numere inițiate în statul membru al furnizorului lor național și având ca punct terminal orice număr fix sau mobil din alt stat membru. În conformitate cu principiul proporționalității, măsurile nu au depășit ceea ce era necesar pentru atingerea obiectivelor respective. Măsurile a intrat în vigoare la 15 mai 2019 pentru o perioadă de cinci ani, până la 14 mai 2024. Mai precis, Regulamentul (UE) 2018/1971 a introdus în Regulamentul (UE) 2015/2120 definiția comunicațiilor în interiorul UE reglementate și pe cea a comunicațiilor interpersonale bazate pe numere, a modificat Regulamentul (UE) 2015/2120 prin stabilirea tarifelor cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE și a prevăzut expirarea acestor tarife cu amănuntul la 14 mai 2024.*

¹⁸ Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC) și a Agenției de sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC) și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1211/2009 (JO L 321, 17.12.2018, p. 1).

¹⁹ Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 310, 26.11.2015, p. 1).

(76) *Plafoanele pentru tarifele cu amănuntul, care au intrat în vigoare în toate statele membre la 15 mai 2019, au fost stabilite la un nivel care permitea furnizorilor de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere accesibile publicului să își recupereze costurile, asigurând astfel o intervenție proporțională atât pe piața comunicațiilor mobile, cât și pe piața comunicațiilor fixe. În plus, autoritățile naționale de reglementare au fost și sunt în continuare abilitate să acorde o derogare la cererea unui furnizor de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere accesibile publicului, în cazul în care acesta ar fi afectat de măsuri într-o măsură semnificativ mai mare decât majoritatea celorlalți furnizori din Uniune.*

(77) *La 15 mai 2023, Comisia a publicat un document de lucru al serviciilor sale care analizează aplicarea dispozițiilor referitoare la comunicațiile în interiorul UE prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1971, precum și un raport Eurobarometru privind comunicațiile internaționale în cadrul Uniunii („Raportul Eurobarometru pentru 2022”). Comisia a evaluat impactul măsurilor pe baza monitorizării continue a punerii în aplicare a normelor și a schimburilor cu părțile interesate, precum și ținând seama de avizul OAREC referitor la Regulamentul privind comunicațiile în interiorul UE (denumit în continuare „avizul OAREC”). Atât raportul de evaluare al Comisiei, cât și rezultatele Raportului Eurobarometru pentru 2022 demonstrează că normele Uniunii s-au dovedit eficiente și proporționale. Măsurile au condus la o reducere semnificativă a prețurilor cu amănuntul ale comunicațiilor în interiorul UE. După cum se constată pe baza datelor conținute în avizul OAREC și în Raportul Eurobarometru pentru 2022, un număr important de consumatori din majoritatea statelor membre au beneficiat de pe urma măsurilor, iar unii dintre aceștia continuă să folosească mijloace de comunicare tradiționale, cum ar fi apelurile telefonice și mesajele SMS pentru comunicațiile în interiorul UE. Consumatorii comunică în principal prin telefon, în pofida faptului că un număr tot mai mare de consumatori au acces la servicii de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere pentru nevoile lor de comunicații în interiorul UE. Acesta este cazul cetățenilor cu vârsta de peste 55 de ani.*

- (78) *În plus, plafoanele pentru tarifele cu amănuntul nu au condus la o creștere a volumului comunicațiilor în interiorul UE și nici nu par să fi avut un impact negativ semnificativ asupra furnizorilor. De la intrarea în vigoare a măsurilor, niciun furnizor de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere accesibile publicului nu a solicitat vreo derogare. În plus, rezultatul consultării exploratorii privind viitorul pieței comunicațiilor electronice și al infrastructurii acesteia, care s-a încheiat la 19 mai 2023, confirmă necesitatea de a prelungi măsurile existente.*
- (79) *Având în vedere că prețurile angro pentru comunicațiile în interiorul UE nu sunt reglementate și că nu există o monitorizare a costurilor de tranzit, în această etapă nu se poate exclude faptul că respectivele prețuri cu amănuntul ar crește în cazul în care măsurile ar fi eliminate imediat, iar clienții ar putea fi expuși unor prețuri foarte ridicate pentru comunicațiile în interiorul UE. Prin urmare, prezentul regulament introduce o dispoziție de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 pentru a prelungi aplicarea articolului 5a alineatul (1) din regulamentul respectiv.*

- (80) *Cu toate acestea, având în vedere obiectivul de eliminare a diferențelor de preț cu amănuntul dintre tarifele aplicate comunicațiilor în interiorul UE și tarifele aplicabile comunicațiilor vocale (fixe și mobile) și prin SMS naționale, începând cu 1 ianuarie 2025, furnizorii care decid în mod voluntar să nu aplice suprataxe pentru comunicațiile în interiorul UE ar trebui să fie scutiți de la aplicarea prețurilor maxime cu amănuntul, sub rezerva respectării unei politici de utilizare rezonabilă, astfel încât consumatorii să beneficieze mai repede de avantajul prețurilor cu amănuntul egale pentru comunicațiile naționale și cele în interiorul UE. Politica de utilizare rezonabilă va fi definită într-un act de punere în aplicare pe care Comisia ar trebui să îl adopte până la 31 decembrie 2024, după consultarea OAREC.*
- (81) *Într-o a doua etapă, începând cu 1 ianuarie 2029, furnizorii nu ar trebui să mai perceapă prețuri cu amănuntul diferite pentru comunicațiile naționale și cele în interiorul UE. Cu toate acestea, obligația furnizorilor de a respecta această măsură este condiționată de adoptarea unei serii de garanții pentru furnizori privind sustenabilitatea, utilizarea rezonabilă și măsurile de combatere a fraudelor. Comisia ar trebui să adopte astfel de garanții prin intermediul unui act de punere în aplicare până la 30 iunie 2028.*
- (82) *În plus, abolirea completă a suprataxelor cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE începând cu 1 ianuarie 2029 trebuie să fie precedată de o revizuire a normelor privind comunicațiile în interiorul UE, pe care Comisia ar trebui să o efectueze până la 30 iunie 2027, după consultarea OAREC.*

- (83) *În cadrul acestei revizuirii, Comisia, cu sprijinul OAREC, ar trebui să evalueze impactul noilor măsuri asupra consumatorilor și asupra furnizorilor, ținând seama și de evoluția dinamicii pieței. Evaluarea ar trebui să includă evoluția costurilor angro, tendința prețurilor cu amănuntul ale comunicațiilor în interiorul UE, evoluția preferințelor consumatorilor, posibilul impact asupra piețelor naționale al furnizării de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere, în special asupra prețurilor cu amănuntul percepute consumatorilor, impactul potențial al măsurilor asupra veniturilor furnizorilor, amploarea utilizării și disponibilitatea și competitivitatea serviciilor de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere sau a oricăror alternative la comunicațiile în interiorul UE și evoluția planurilor tarifare în ceea ce privește comunicațiile în interiorul UE.*
- (84) *Evaluarea va sta la baza adoptării de către Comisie, până la 30 iunie 2028, a unui act de punere în aplicare prin care să se stabilească garanțiile pentru furnizori privind sustenabilitatea, utilizarea rezonabilă și măsurile de combatere a fraudelor. Aceasta ar putea, de asemenea, sta la baza unei posibile propuneri legislative a Comisiei de modificare a măsurilor, în funcție de necesități.*

- (85) *În scopul colectării datelor, al monitorizării, revizuirii și raportării cu privire la impactul normelor privind comunicațiile în interiorul UE, Comisia, OAREC, autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente implicate ar trebui să trateze ca fiind confidențiale orice secrete de afaceri și alte date confidențiale comunicate de furnizori. Cu toate acestea, protejarea datelor confidențiale nu ar trebui să împiedice autoritățile naționale competente să facă schimb de astfel de date în timp util.*
- (86) *În conformitate cu principiul proporționalității, măsurile aplicabile comunicațiilor în interiorul UE introduse prin prezentul regulament ar trebui să fie limitate în timp și să expire până la 30 iunie 2032. O astfel de prelungire ar trebui să permită Comisiei să colecteze și să analizeze date relevante pentru a evalua impactul măsurilor, asigurându-se, în același timp, că consumatorii vulnerabili sunt protejați împotriva unor prețuri potențial excesive pentru comunicațiile în interiorul UE. Expirarea măsurilor coincide cu data expirării Regulamentului (UE) 2022/612 al Parlamentului European și al Consiliului²⁰.*
- (87) Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare a treia zi după data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

²⁰ Regulamentul (UE) 2022/612 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 aprilie 2022 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 115, 13.4.2022, p. 1).

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Obiectivul prezentului regulament este să faciliteze și să stimuleze introducerea unor rețele de foarte mare capacitate, prin măsuri care promovează utilizarea în comun a infrastructurii fizice deja existente și permit instalarea cu mai multă eficiență a unor rețele noi, pentru a reduce timpul necesar și costurile asociate introducerii acestor rețele.
- (2) În cazul în care oricare dintre dispozițiile prezentului regulament intră în contradicție cu o dispoziție din **Directiva 2002/77/CE**, (UE) 2018/1972 sau **(UE) 2022/2555**, dispozițiile relevante ale directivelor respective prevalează.
- (3) **Prezentul regulament stabilește cerințe minime pentru atingerea obiectivelor stabilite la alineatul (1).** Statele membre pot menține sau introduce măsuri **mai stricte sau** mai detaliate ■ decât aceste **cerințe minime**, în conformitate cu dreptul Uniunii, în cazul în care aceste măsuri servesc la promovarea utilizării în comun a infrastructurii fizice deja existente sau la facilitarea unei instalări mai eficiente a unor infrastructuri fizice noi.
- (4) Prin derogare de la alineatul (3) de la prezentul articol, statele membre nu mențin sau nu introduc **măsurile prevăzute la alineatul respectiv în ceea ce privește articolul 3 alineatul (5) primul paragraf literele (a)-(e), articolul 3 alineatele (7) și (10), articolul 4 alineatul (7), articolul 5 alineatul (2) al doilea paragraf, articolul 5 alineatul (5), articolul 6 alineatul (2) și articolul 10 alineatele (7) și (8).**

- (5) ***Prezentul regulament nu aduce atingere responsabilității statelor membre de a proteja securitatea națională și competenței acestora de a proteja alte funcții esențiale ale statului, inclusiv asigurarea integrității teritoriale a statului și menținerea ordinii publice.***

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile prevăzute în Directiva (UE) 2018/1972, în special definițiile privind „rețeaua de comunicații electronice”, „rețeaua de foarte mare capacitate”, „rețeaua publică de comunicații electronice”, „punctul terminus al rețelei”, „facilitățile asociate”, „utilizatorul final”, „securitatea rețelelor și serviciilor”, „accesul” și „operatorul”.

De asemenea, se aplică următoarele definiții:

1. „operator de rețea” înseamnă:
 - (a) un operator în sensul definiției de la articolul 2 punctul 29 din Directiva (UE) 2018/1972;
 - (b) o întreprindere care pune la dispoziție o infrastructură fizică destinată să furnizeze:
 - (i) un serviciu de producție, transport sau distribuție a:
 - gazului;
 - energiei electrice, inclusiv a iluminatului public;

- energiei termice;
- apei, inclusiv evacuarea sau tratarea apelor uzate și sistemele de canalizare și de drenare;

(ii) servicii de transport, inclusiv căile ferate, drumurile, **inclusiv drumurile urbane, tunelurile**, porturile și aeroporturile;

2. **„organisme de drept public” înseamnă organisme care întrunesc cumulativ caracteristicile următoare:**

(a) **sunt înființate în mod expres pentru a îndeplini cerințe de interes general, care nu au caracter industrial sau comercial;**

(b) **au personalitate juridică;**

(c) **sunt finanțate integral sau majoritar de stat, de autorități regionale sau locale sau de alte organisme de drept public ori fac obiectul unei supravegheri exercitate de respectivele autorități sau organisme; sau au un consiliu administrativ, de conducere ori de supraveghere ai cărui membri sunt numiți în proporție de peste 50 % de stat, de autorități locale sau regionale ori de alte organisme de drept public;**

3. **„organism din sectorul public” înseamnă un stat, o autoritate regională sau locală, un organism de drept public sau o asociație formată din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;**

4. „infrastructură fizică” înseamnă:

- (a) orice element al unei rețele care este menit să găzduiască alte elemente ale unei rețele fără a deveni un element activ al rețelei în sine, cum ar fi țevile, pilonii, conductele, camerele de inspecție, gurile de vizitare, cabinetele, instalațiile de antenă, turnurile și stâlpii, precum și clădirile, **inclusiv acoperișurile acestora și părți ale fațadelor lor**, sau intrările în clădiri și orice alt bun, inclusiv mobilierul stradal precum stâlpii de iluminat, semnele de circulație, semafoarele, panourile și **porțile de taxare**, precum și stațiile de autobuz și de tramvai și stațiile de metrou **și de tren**;
- (b) în cazul în care nu fac parte dintr-o rețea și sunt deținute sau controlate de organisme din sectorul public: clădirile, **inclusiv acoperișurile acestora și părți ale fațadelor lor**, sau intrările în clădiri și orice alt bun, inclusiv mobilierul stradal precum stâlpii de iluminat, semnele de circulație, semafoarele, panourile și **porțile de taxare**, precum și stațiile de autobuz și de tramvai și stațiile de metrou **și de tren**.

Cablurile, inclusiv fibra neagră, precum și elementele rețelelor utilizate pentru furnizarea apei destinate consumului uman, în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului²¹, nu sunt infrastructuri fizice în sensul prezentului regulament;

5. „lucrări civile” înseamnă rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții sau de inginerie civilă care este suficient ca atare pentru a îndeplini o funcție economică sau tehnică și care presupune existența unuia sau mai multor elemente ale unei infrastructuri fizice;

²¹ Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (JO L 435, 23.12.2020, p. 1).

6. „infrastructură fizică interioară” înseamnă infrastructura fizică sau instalațiile existente în spațiul utilizatorului final, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să găzduiască rețele de acces cablate și/sau fără fir, în cazurile în care aceste rețele de acces sunt capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces în clădire cu punctul terminal al rețelei;
7. „cablaj de fibră optică interior” înseamnă cabluri din fibră optică existente în spațiul utilizatorului final, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces în clădire cu punctul terminal al rețelei;
8. „infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică” înseamnă infrastructura fizică interioară destinată să găzduiască elemente de fibră optică;
9. „lucrări de renovare majoră” înseamnă ■ lucrări ■ civile executate în spațiul utilizatorului final, care includ modificări structurale ale întregii infrastructuri fizice interioare sau ale unei părți substanțiale a acesteia și care necesită, **în conformitate cu dreptul intern**, o autorizație de construire;
10. „autorizație” înseamnă o decizie sau un set de decizii explicite sau implicite luate simultan sau succesiv de către una sau mai multe autorități competente, care sunt **necesare în temeiul dreptului intern** pentru ca o întreprindere să efectueze lucrări de construcții sau ■ civile necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate;

11. „punct de acces” înseamnă punctul fizic, situat în interiorul sau la exteriorul clădirii, accesibil pentru **întreprinderi care furnizează sau sunt** autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice, prin care este pusă la dispoziție conexiunea cu infrastructura fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică;
12. **„drepturi de trecere” înseamnă drepturile menționate la articolul 43 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972, acordate unui operator pentru ca acesta să instaleze pe proprietăți publice sau private, deasupra sau dedesubtul acestora infrastructuri necesare pentru instalarea rețelilor de foarte mare capacitate și a facilităților asociate.**

Articolul 3

Accesul la infrastructura fizică existentă

- (1) **Operatorii de rețea și** organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică **răspund, la solicitarea scrisă a unui operator**, tuturor solicitărilor rezonabile de acces la infrastructura fizică respectivă, potrivit unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în ceea ce privește prețul, în vederea instalării unor elemente ale rețelilor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate. Totodată, organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică răspund tuturor solicitărilor rezonabile de acces potrivit unor clauze și condiții nediscriminatorii. Astfel de solicitări scrise precizează elementele infrastructurii fizice pentru care se solicită accesul, inclusiv intervalul de timp aferent. **Statele membre pot stabili cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale cererilor.**

(2) *La cererea unui operator, persoanele juridice care sunt active în principal în calitate de chiriași ai unor terenuri sau în calitate de titulari de drepturi asupra unor terenuri, altele decât drepturile de proprietate, pe care se preconizează că vor fi instalate sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de închiriere în numele proprietarilor de terenuri, pe de o parte, și operatorii, pe de altă parte, negociază accesul la aceste terenuri cu bună-credință, inclusiv cu privire la preț, care, după caz, reflectă condițiile de piață, în conformitate cu dreptul intern al contractelor.*

Operatorii și persoanele juridice menționate la primul paragraf de la prezentul alineat informează autoritatea națională de reglementare cu privire la acordurile care au fost încheiate în conformitate cu primul paragraf, inclusiv cu privire la prețul convenit.

Statele membre pot oferi orientări privind termenii și condițiile, inclusiv privind prețul, pentru a facilita încheierea unor astfel de acorduri.

(3) *Statele membre pot dispune ca proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta să răspundă, la solicitarea scrisă a unui operator, cererilor rezonabile de acces la clădirile respective, inclusiv la acoperișurile acestora, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate potrivit unor clauze și condiții echitabile și rezonabile și la un preț care să reflecte condițiile pieței. Înainte ca solicitantul de acces să prezinte o astfel de solicitare, toate condițiile următoare trebuie îndeplinite:*

(a) *clădirea este situată într-o zonă rurală sau o regiune îndepărtată, astfel cum sunt acestea definite de statele membre;*

- (b) *nu există nicio altă rețea de foarte mare capacitate de același tip – fixă sau mobilă – cu cea pe care solicitantul de acces intenționează să o instaleze în zona pentru care este depusă cererea de acces și nu există niciun plan de instalare a unei astfel de rețele, conform informațiilor oferite de punctul unic de informare disponibile la data solicitării;*
- (c) *nu există o infrastructură fizică în zona pentru care se face solicitarea, deținută sau controlată de operatori de rețea sau de organisme din sectorul public, care să fie adecvată tehnic pentru a găzdui elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate.*

Statele membre pot întocmi o listă de categorii de clădiri comerciale care pot fi scutite de obligația de a da curs unei astfel de cereri de acces din motive de siguranță publică, apărare, securitate și sănătate publică. Lista și criteriile care trebuie aplicate pentru identificarea categoriilor respective de clădiri se publică prin intermediul unui punct de informare unic.

- (4) Atunci când stabilesc clauze și condiții echitabile și rezonabile, **inclusiv în materie de prețuri**, pentru acordarea accesului și pentru a evita prețurile excesive, operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică iau în considerare, după caz, cel puțin următoarele:

- (a) *contractele existente și clauzele și condițiile comerciale convenite între operatorii care solicită acces și operatorii de rețea sau organismele din sectorul public care acordă acces la infrastructura fizică;*

- (b) necesitatea de a se garanta că furnizorul de acces are o posibilitate corectă de a recupera costurile pe care le suportă pentru a oferi acces la infrastructura sa fizică, luând în considerare condițiile naționale specifice, **modelele de afaceri** și orice structură de tarifare instituită pentru a oferi o posibilitate corectă pentru recuperarea costurilor; în cazul rețelelor de comunicații electronice, se ține seama, de asemenea, de orice măsură corectivă impusă de o autoritate națională de reglementare;
- (c) **orice cost suplimentar de întreținere și adaptare care decurge din asigurarea accesului la infrastructura fizică relevantă;**
- (d) impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al furnizorului de acces, inclusiv investițiile în infrastructura fizică la care a fost solicitat accesul;
- (e) în cazul specific al accesului operatorilor la infrastructura fizică, **toate orientările relevante în temeiul alineatului (13), în special:**
 - (i) **viabilitatea economică a investițiilor respective, în funcție de profilul de risc al acestora;**
 - (ii) **necesitatea unui randament corect al investițiilor și a unui calendar pentru acest randament al investiției;**
 - (iii) **eventualul impact al accesului asupra concurenței din aval și, în consecință, asupra tarifelor și asupra randamentului investițiilor;**

- (iv) *eventuala depreciere a activelor rețelei la momentul solicitării accesului;*
 - (v) *eventualele argumente economice care au justificat investițiile la momentul în care acestea au fost realizate, în special investițiile în infrastructura fizică utilizată pentru asigurarea conectivității; și*
 - (vi) *orice posibilitate oferită anterior solicitantului de acces de a coinvesti în instalarea infrastructurii fizice, în special în temeiul articolului 76 din Directiva (UE) 2018/1972, sau de a o coinstala;*
- (f) *diferitele modele de afaceri ale operatorilor, pentru a ține seama de nevoia acestora de a obține un randament corect al investițiilor care să reflecte condițiile relevante de pe piață, în special în cazul întreprinderilor care furnizează în principal facilități asociate și care oferă acces fizic mai multor întreprinderi care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice.*
- (5) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică pot refuza accesul la o infrastructură fizică specifică **pe baza** uneia sau mai multora dintre următoarele *motive*:
- (a) infrastructura fizică la care s-a solicitat accesul nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru găzduirea niciunuia dintre elementele rețelei de foarte mare capacitate menționate la alineatul (1);

- (b) absența spațiului pentru găzduirea elementelor rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate menționate la alineatul (1), inclusiv după luarea în considerare a nevoilor viitoare de spațiu ale furnizorului de acces, nevoi care au fost demonstrate în mod suficient, **de exemplu prin referire la planurile de investiții disponibile public sau prin referire la un procent din capacitatea totală a infrastructurii fizice aplicat în mod consecvent pentru stabilirea capacității rezervate pentru nevoile viitoare;**
- (c) existența unor **motive** întemeiate **privind** siguranța, **securitatea națională** și sănătatea publică ■ ;
- (d) **existența unor motive** întemeiate **privind** integritatea și securitatea oricărei rețele, în special a infrastructurii naționale critice;
- (e) **existența** unui risc **justificat în mod corespunzător** de interferențe grave între serviciile de comunicații electronice planificate și celelalte servicii furnizate cu ajutorul aceleiași infrastructuri fizice;
- (f) disponibilitatea altor mijloace viabile de furnizare angro de acces fizic **pasiv** la rețelele de comunicații electronice, **adecvate pentru furnizarea** rețelelor de foarte mare capacitate **și oferite potrivit unor termeni și condiții echitabile și rezonabile, care sunt** furnizate de același operator de rețea sau, **în cazul specific al zonelor rurale sau al regiunilor îndepărtate unde o rețea este exploatată exclusiv angro și este deținută sau controlată de organisme din sectorul public, care sunt furnizate de operatorul unei astfel de rețele.**

(6) Statele membre pot prevedea că operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică pot refuza accesul la o infrastructură fizică specifică în cazul în care există alte mijloace viabile de acces activ la nivel angro, deschis și nediscriminatoriu, la rețelele de foarte mare capacitate furnizate de același operator de rețea sau de același organism din sectorul public, cu condiția să fie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(a) astfel de mijloace alternative de acces la nivel angro sunt oferite potrivit unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în materie de preț;

(b) proiectul de instalare al operatorului solicitant se referă la aceeași zonă de acoperire și nu există nicio altă rețea de fibră optică care să conecteze spațiile utilizatorului final și care să deservească aceeași zonă de acoperire.

Prezentul alineat se aplică numai statelor membre în care un astfel de refuz sau o posibilitate echivalentă de refuz se aplică la data de ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament], în virtutea dreptului intern conform cu dreptul Uniunii.

(7) În cazul refuzului de a acorda acces, astfel cum se menționează la alineatele (5) și (6), operatorul de rețea sau organismul din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică comunică solicitantului de acces, în scris, motivele specifice și detaliate ale refuzului, nu mai târziu de o lună de la data primirii solicitării complete de acces, cu excepția infrastructurii naționale critice, astfel cum este definită în dreptul intern, pentru care nu sunt necesare motive specifice și detaliate în comunicarea refuzului către solicitantul de acces.

- (8) Statele membre pot înființa *sau desemna* un organism care să coordoneze solicitările de acces la infrastructura fizică deținută sau controlată de organismele din sectorul public, să ofere consiliere juridică și tehnică prin negocierea condițiilor de acces și să faciliteze furnizarea de informații prin intermediul unui punct unic de informare menționat la articolul 12.
- (9) Infrastructura fizică care face deja obiectul obligațiilor de acces impuse de autoritățile naționale de reglementare în temeiul Directivei (UE) 2018/1972 sau care rezultă din aplicarea normelor Uniunii privind ajutoarele de stat nu face obiectul obligațiilor prevăzute la alineatele (1), (4) și (5), atât timp cât astfel de obligații privind accesul sunt în vigoare.
- (10) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează *infrastructură fizică* sau anumite categorii de *infrastructură fizică* pot să nu aplice alineatele (1), (4) și (5) acestei *infrastructuri fizice* sau acestor categorii de *infrastructură fizică* din motive de valoare arhitecturală, istorică, religioasă sau *de mediu* sau din motive de securitate, *apărare*, siguranță și sănătate publică. Statele membre *sau, după caz, autoritățile regionale și locale* identifică o astfel de *infrastructură fizică* sau astfel de categorii de *infrastructură fizică* de pe teritoriile lor pe baza unor motive întemeiate și proporționale. *Lista categoriilor de infrastructură fizică și criteriile aplicate pentru identificarea acestora* se pun la dispoziție prin intermediul unui punct de informare unic.

- (11) Operatorii au dreptul de a oferi acces la infrastructura lor fizică în scopul instalării de rețele, altele decât rețelele de comunicații electronice sau facilitățile asociate.
- (12) **În pofida alineatului (3)**, prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dreptului de proprietate al proprietarului infrastructurii fizice, în cazurile în care operatorul de rețea sau organismul din sectorul public nu este proprietarul, și nici dreptului de proprietate al oricărei alte terțe părți, cum ar fi proprietarii de terenuri și deținătorii de proprietăți private **sau, după caz, drepturilor chiriașilor**.
- (13) După consultarea părților interesate, a organismelor naționale de soluționare a litigiilor și a altor organisme sau agenții ale Uniunii competente în sectoarele relevante, după caz, **și după luarea în considerare a unor principii bine stabilite și a situațiilor distincte din statele membre**, Comisia poate, în strânsă cooperare cu OAREC, să ofere orientări cu privire la aplicarea prezentului articol.

Articolul 4

Transparența în ceea ce privește infrastructura fizică

- (1) Pentru a putea solicita accesul la infrastructura fizică în conformitate cu articolul 3, un operator are dreptul de a accesa, la cerere, următoarele informații minime privind infrastructura fizică existentă, în format electronic, prin intermediul unui punct unic de informare:
- (a) localizarea georeferențiată și/sau ruta;

- (b) tipul și utilizarea actuală a infrastructurii;
- (c) un punct de contact.

Aceste informații minime sunt accesibile, ■ în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente și, în orice caz, nu mai târziu de **zece zile lucrătoare** de la data depunerii solicitării de acces la informații. **În cazuri justificate corespunzător, acest termen poate fi prelungit o singură dată cu cinci zile lucrătoare. Operatorii care solicită acces sunt informați cu privire la prelungirea termenului prin intermediul unui punct unic de informare.**

Orice operator care solicită acces la informații în temeiul prezentului articol precizează zona geografică în care intenționează să instaleze elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau facilități asociate.

Accesul la informațiile minime poate fi limitat **sau refuzat** atunci când acest lucru este necesar pentru a asigura securitatea anumitor clădiri deținute sau controlate de organisme din sectorul public, securitatea rețelelor și integritatea acestora, securitatea națională, **securitatea infrastructurii naționale critice**, sănătatea sau siguranța publică ori din motive de confidențialitate sau legate de secrete de exploatare și comerciale.

- (2) **În plus față de informațiile minime menționate la alineatul (1) primul paragraf, statele membre pot solicita alte informații privind infrastructura fizică existentă, cum ar fi informații privind nivelul de ocupare a infrastructurii fizice.**

- (3) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public pun la dispoziție **cel puțin** informațiile minime menționate la alineatul (1) **și, după caz, informațiile suplimentare menționate la alineatul (2) prin intermediul** unui punct unic de informare, în format electronic, și pun prompt la dispoziție orice actualizare a informațiilor respective. **În cazul în care operatorii de rețea sau organismele din sectorul public nu respectă prezentul alineat, autoritățile competente pot solicita ca informațiile lipsă menționate la alineatul (1) să fie puse la dispoziție în format electronic prin intermediul unui punct unic de informare, în termen de zece zile lucrătoare de la data solicitării, fără a aduce atingere posibilității ca statele membre să impună sancțiuni operatorilor de rețea și organismelor din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică pentru nerespectarea acestei obligații.**
- (4) **Pentru ca perioada de tranziție să fie cât mai scurtă și să nu depășească douăsprezece luni, statele membre pot scuti municipalitățile cu mai puțin de 3 500 de locuitori de obligația menționată la alineatul (3). Statele membre elaborează o foaie de parcurs cu termene-limită pentru punerea la dispoziție, în format electronic, a informațiilor minime menționate la alineatul (1) prin intermediul punctului unic de informare. Informațiile privind derogările respective și foile de parcurs se publică prin intermediul unui punct unic de informare. În timpul acestei perioade de tranziție, municipalitățile respective se asigură că informațiile disponibile sunt accesibile operatorilor.**

- (5) Operatorii de rețele și organismele din sectorul public răspund solicitărilor rezonabile de efectuare a unor inspecții la fața locului cu privire la elemente specifice ale infrastructurii lor fizice, la cererea *scrisă* expresă a unui operator. Astfel de solicitări specifică elementele infrastructurii fizice în cauză vizate pentru instalarea unor elemente ale *rețelelor de foarte mare capacitate* sau a facilităților asociate. Autorizațiile de efectuare a inspecțiilor la fața locului ale elementelor specificate ale infrastructurii fizice se acordă în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente în termen de o lună de la data solicitării, sub rezerva limitărilor prevăzute la alineatul (1) al patrulea paragraf. *Statele membre pot stabili cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale solicitărilor.*
- (6) *Statele membre pot desemna, pe baza unor motive întemeiate și proporționale,* infrastructura națională critică, astfel cum este definită în dreptul intern, *sau părți ale acesteia care nu fac obiectul obligațiilor prevăzute la alineatele (1), (3) și (5).*
- (7) Alineatele (1), (3) și (5) nu se aplică:
- (a) infrastructurii fizice care nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea *rețelelor de foarte mare capacitate* sau a facilităților asociate;

- (b) atunci când obligația de a furniza informații cu privire la anumite *tipuri de* infrastructuri fizice existentă în temeiul alineatului (1) primul paragraf ar fi disproporționată, pe baza unei ■ analize cost-beneficiu efectuate de statele membre și ■ pe baza unei consultări cu părțile interesate; *sau*
- (c) *atunci când infrastructura fizică nu fac obiectul obligațiilor de acces în conformitate cu articolul 3 alineatul (10).*

Justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a oricăror astfel de excepții se publică prin intermediul unui punct unic de informare și se notifică Comisiei.

- (8) Operatorii care obțin acces la informații în temeiul prezentului articol iau măsurile corespunzătoare pentru a asigura respectarea confidențialității și a secretelor comerciale și de afaceri. *În acest scop, statele membre asigură confidențialitatea informațiilor și le utilizează numai în scopul instalării rețelelor lor.*

Articolul 5

Coordonarea lucrărilor civile

- (1) *Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii* de rețea au dreptul de a negocia acorduri privind coordonarea lucrărilor civile, inclusiv privind repartizarea costurilor, cu operatorii în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate.

- (2) Atunci când execută sau intenționează să execute, direct sau indirect, lucrări civile, care sunt finanțate integral sau parțial din fonduri publice, **organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea** răspund în condiții transparente și nediscriminatorii oricărei solicitări scrise rezonabile de coordonare a lucrărilor civile respective, formulată de operatori în vederea instalării unor elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate**. **Statele membre pot stabili cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale cererii.**

Solicitările de coordonare a lucrărilor civile sunt satisfăcute cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

- (a) coordonarea lucrărilor civile nu implică costuri suplimentare nerecuperabile, inclusiv costuri ocazionate de întârzieri suplimentare, pentru operatorul de rețea **sau pentru organismul din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică** și care a avut inițial în vedere lucrările civile în cauză, fără a aduce atingere posibilității părților în cauză de a conveni asupra repartizării costurilor;
- (b) operatorul de rețea sau **organismul din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică** care a avut inițial în vedere lucrările civile deține în continuare controlul asupra coordonării lucrărilor;
- (c) solicitarea este depusă cât mai curând posibil și, atunci când este necesară o autorizație pentru lucrările civile, cu cel puțin **o lună** înainte de transmiterea proiectului final autorităților care acordă autorizațiile.

(3) *Statele membre pot să prevadă ca solicitările de coordonare a lucrărilor civile formulate de o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice unei întreprinderi deținute sau controlate de un organism din sectorul public și care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice, să poată fi considerate ca fiind nerezonabile în cazul în care lucrările civile contribuie la instalarea rețelelor de foarte mare capacitate, cu condiția ca respectivele rețele de foarte mare capacitate să fie situate în zone rurale sau în regiuni îndepărtate, să fie deținute sau controlate de organisme din sectorul public și să fie exploatare exclusiv angro.*

(4) O solicitare de coordonare a lucrărilor civile formulată de o întreprindere *care furnizează sau este* autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice unei întreprinderi *care furnizează sau este* autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice poate fi considerată nerezonabilă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(a) solicitarea se referă la o zonă care a făcut obiectul uneia dintre următoarele:

- (i) o previziune privind acoperirea rețelelor în bandă largă, inclusiv a *rețelelor de foarte mare capacitate*, în temeiul articolului 22 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972;
- (ii) o invitație de a declara intenția de a instala *rețele de foarte mare capacitate* în temeiul articolului 22 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/1972;
- (iii) o consultare publică privind aplicarea normelor Uniunii privind ajutoarele de stat;

- (b) întreprinderea solicitantă nu și-a exprimat intenția de a instala **rețele de foarte mare capacitate** în zona menționată la litera (a) în niciuna dintre cele mai recente proceduri dintre cele enumerate la punctul respectiv, care acoperă perioada în care este formulată solicitarea de coordonare. ■

În cazul în care o solicitare de coordonare este considerată nerezonabilă în temeiul primului **paragraf**, întreprinderea care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații electronice **care a refuzat** coordonarea lucrărilor civile instalează o infrastructură fizică cu o capacitate suficientă pentru a răspunde eventualelor nevoi rezonabile viitoare de acces al terților.

- (5) **Statele membre pot identifica, pe baza unor motive întemeiate și proporționale, tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, de pildă în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura națională critică ce ar putea fi exceptate de la obligația de coordonare a lucrărilor civile în temeiul alineatului (2). Justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru astfel de tipuri de lucrări publice se publică prin intermediul unui punct unic de informare.**

Statele membre pot decide ca organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea să nu aplice alineatele (2) și (4) tipurilor de lucrări civile care au legătură cu infrastructura națională critică sau din motive de securitate națională identificate de statele membre în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat.

Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice alineatele (2) și (4) tipurilor de lucrări ■ care sunt identificate de statele membre ca având o amploare limitată în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat.

- (6) ***Până la ... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], după consultarea părților interesate, a organismelor naționale de soluționare a litigiilor și a altor organisme sau agenții ale Uniunii competente în sectoarele relevante, după caz, și după luarea în considerare a unor principii bine stabilite și a situațiilor distincte din statele membre, OAREC, în strânsă cooperare cu Comisia, oferă orientări cu privire la aplicarea prezentului articol, mai ales în ceea ce privește:***
- (a) ***repartizarea costurilor legate de coordonarea lucrărilor civile, astfel cum se menționează la alineatul (1);***
 - (b) ***criteriile pe care organismele de soluționare a litigiilor ar trebui să le urmeze atunci când soluționează litigiile care intră sub incidența prezentului articol; și***
 - (c) ***criteriile de asigurare a unei capacități suficiente pentru a răspunde nevoilor viitoare rezonabile previzibile, în cazul în care coordonarea lucrărilor civile este refuzată în temeiul alineatului (4).***

Articolul 6

Transparența în ceea ce privește lucrările civile planificate

- (1) Pentru a facilita negocierea acordurilor privind coordonarea lucrărilor civile menționate la articolul 5, orice operator de rețea ***și orice organism din sectorul public care deține sau controlează o infrastructură fizică*** pune la dispoziție, în format electronic, prin intermediul unui punct unic de informare, următoarele informații minime:
- (a) localizarea georeferențiată și tipul lucrărilor;
 - (b) **■** elementele ***de infrastructură fizică*** vizate;

- (c) data estimată de începere a lucrărilor și durata acestora;
- (d) data estimată pentru transmiterea proiectului final autorităților competente pentru acordarea autorizațiilor, după caz;
- (e) un punct de contact.

Operatorul de rețea **și organismul din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică se asigură că** informațiile menționate la primul paragraf pentru lucrările civile planificate legate de infrastructura lor fizică **sunt corecte, actualizate și puse la dispoziție cu promptitudine, prin intermediul unui punct unic de informare**, de îndată ce informațiile sunt disponibile operatorului de rețea **pentru lucrările civile pe care preconizează să le întreprindă în următoarele șase luni** și, întotdeauna atunci când se are în vedere o autorizație, cu cel puțin **două** luni înainte de prima depunere a cererii de autorizare către autoritățile competente.

Operatorii au dreptul de a accesa informațiile minime menționate la primul paragraf în format electronic, la cerere motivată, prin intermediul **unui** punct unic de informare, precizând zona geografică în care intenționează să instaleze elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate** sau facilitățile asociate. În termen de **zece zile lucrătoare** de la data primirii solicitării de acces la informații, informațiile solicitate sunt puse la dispoziție în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente. **În cazuri justificate corespunzător, acest termen poate fi prelungit o singură dată cu cinci zile lucrătoare.** Accesul la informațiile minime poate fi limitat **sau refuzat** numai în cazul în care acest lucru este necesar pentru a asigura securitatea rețelelor și integritatea acestora, securitatea națională, **securitatea infrastructurii critice**, sănătatea sau siguranța publică ori din motive de confidențialitate sau legate de secrete de exploatare și comerciale.

- (2) **Statele membre pot identifica, pe baza unor motive întemeiate și proporționale, tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, de pildă în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura națională critică, precum și situațiile de urgență sau motivele de securitate națională care ar justifica faptul că nu fac obiectul obligației de a pune la dispoziție informațiile minime în temeiul alineatului (1). Justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru astfel de tipuri de lucrări publice se publică prin intermediul unui punct unic de informare.**

Statele membre pot decide ca organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea să nu aplice alineatul (1) tipurilor de lucrări civile care au legătură cu infrastructura națională critică sau din motive de securitate națională identificate de statele membre în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat.

Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice alineatul (1) informațiilor privind tipurile de lucrări civile care au o amploare limitată, precum și din motive de urgență identificate de statele membre în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat.

Articolul 7

Procedura de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de trecere

- (1) Autoritățile competente nu restricționează **sau nu împiedică** în mod nejustificat instalarea niciunui element al **rețelelor de foarte mare capacitate** sau a facilităților asociate. Statele membre **depun toate eforturile pentru a facilita** faptul că toate normele care reglementează condițiile și procedurile aplicabile pentru acordarea autorizațiilor și a drepturilor de trecere, necesare pentru instalarea elementelor **rețelelor de foarte mare capacitate** sau a facilităților asociate, sunt consecvente pe întreg teritoriul național.

- (2) Autoritățile competente pun la dispoziție, prin intermediul unui punct unic de contact, toate informațiile privind condițiile și procedurile aplicabile pentru acordarea autorizațiilor **și** a drepturilor de trecere ***care sunt acordate prin intermediul procedurilor administrative***, inclusiv orice informații referitoare la derogările vizând unele sau toate autorizațiile sau drepturile de trecere impuse de dreptul intern sau de dreptul Uniunii, ***precum și privind modalitățile de depunere a cererilor în format electronic și de a obține informații privind statutul cererii.***
- (3) Orice operator are dreptul de a depune, prin intermediul unui punct unic de informare, în format electronic, cereri de acordare ***a tuturor*** autorizațiilor ***necesare sau de reînnoire a acestora*** ori de acordare a drepturilor de trecere necesare, precum și de a obține informații cu privire la statutul cererii sale. ***Statele membre pot specifica proceduri detaliate pentru obținerea informațiilor respective.***
- (4) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora, autoritățile competente ***pot*** respinge cererile de acordare a autorizațiilor, inclusiv pentru drepturile de trecere, pentru care nu au fost puse la dispoziție informații minime prin intermediul unui punct unic de informare, în temeiul articolului 6 alineatul (1) primul paragraf, de către același operator care solicită autorizația respectivă.

- (5) Autoritățile competente acordă sau refuză autorizațiile, altele decât cele privind drepturile de trecere, în termen de patru luni de la data primirii unei cereri complete de acordare a unei autorizații.

În termen de **20 de zile lucrătoare** de la primirea cererii, autoritățile competente stabilesc dacă cererea de acordare a unei autorizații sau a drepturilor de trecere este completă. ■ Autoritățile competente **invită** solicitantul să furnizeze informațiile care lipsesc în termenul respectiv. **Stabilirea de către autoritatea competentă a faptului că cererea de acordare a unei autorizații este completă nu conduce la suspendarea sau întreruperea perioadei totale de patru luni prevăzute pentru examinarea cererii de autorizare, perioadă care se calculează începând de la data primirii cererii complete.**

Primul și al doilea **paragraf** nu aduc atingere altor termene-limită sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii care sunt aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor, inclusiv procedurilor de exercitare a căilor de atac, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern care respectă dreptul Uniunii, **și nu aduc atingere dispozițiilor care acordă solicitantului drepturi suplimentare sau care urmăresc să asigure acordarea cât mai rapidă a autorizațiilor.**

Statele membre stabilesc și publică, în prealabil, prin intermediul unui punct unic de informare, motivele pentru care autoritatea competentă poate, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, acționând din oficiu, să prelungească termenele menționate la primul paragraf de la prezentul alineat și la alineatul (6).

Orice prelungire trebuie să fie cât mai scurtă posibil **și nu depășește patru luni, cu excepția situației în care este necesară pentru respectarea altor termene-limită sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii care sunt aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor, inclusiv procedurilor de exercitare a căilor de atac, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern care respectă dreptul Uniunii.**

Nu se solicită o prelungire pentru a obține informații lipsă pe care autoritatea competentă a omis să le ceară solicitantului în temeiul celui de al doilea paragraf.

Orice refuz de acordare a unei autorizații sau a unui drept de trecere se **justifică** în mod corespunzător, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

- (6) Prin derogare de la articolul 43 alineatul (1) litera (a) din Directiva (UE) 2018/1972, în cazul în care, pe lângă autorizații, sunt necesare drepturi de trecere **pe**, pe deasupra sau pe sub unele proprietăți publice **sau, dacă este cazul, private, cu autorizarea prealabilă a proprietarului sau în conformitate cu dreptul intern**, pentru instalarea unor elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate** sau a facilităților asociate, autoritățile competente acordă aceste drepturi de trecere în termen de patru **luni sau în termenul stabilit conform dreptului intern, prevalând termenul cel mai scurt**, de la data primirii cererii **complete, cu excepția cazurilor de expropriere.**

- (7) *Autoritățile competente pot reînnoi autorizația acordată unui operator pentru lucrări civile necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate în cazurile în care, din motive întemeiate în mod obiectiv, lucrările civile nu au putut începe sau nu au putut fi finalizate înainte de expirarea valabilității autorizației. Reînnoirea autorizației se acordă fără cerințe procedurale suplimentare impuse operatorilor.*
- (8) *Statele membre pot, printre altele, solicita autorizații pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate pe clădiri sau în situri cu valoare arhitecturală, istorică, religioasă sau **de mediu** protejate în temeiul dreptului intern sau în cazul în care acest lucru este necesar din motive de siguranță publică, **de securitate a infrastructurilor critice sau de mediu.***
- (9) Autorizațiile, altele decât drepturile de trecere, necesare pentru instalarea unor elemente ale *rețelelor de foarte mare capacitate* sau a facilităților asociate nu fac obiectul niciunei taxe sau redevențe în plus față de costurile administrative prevăzute, *mutatis mutandis*, la articolul 16 din Directiva (UE) 2018/1972.
- (10) *Comisia monitorizează punerea în aplicare a prezentului articol în statele membre. În acest scop, statele membre raportează Comisiei o dată la trei ani cu privire la stadiul punerii în aplicare a prezentului articol și cu privire la îndeplinirea condițiilor enumerate în acesta.*
- (11) *Procedura stabilită la prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 57 din Directiva (UE) 2018/1972.*
- (12) Prezentul articol nu aduce atingere posibilității statelor membre de a introduce măsuri suplimentare pentru ca autoritățile competente să accelereze procedura de acordare a autorizațiilor.

Articolul 8

Absența unei decizii cu privire la cererea de autorizare

- (1) În absența unei **decizii** din partea autorității competente în termenul **aplicabil** menționat la **articolul 7 alineatul (5)**, **autorizația se consideră acordată la expirarea termenului respectiv.**

Primul paragraf se aplică cu condiția ca procedura de autorizare să nu se refere la drepturi de trecere. La cerere, operatorul sau orice parte afectată are dreptul de a primi o confirmare scrisă din partea autorității competente că autorizația a fost acordată implicit, după caz.

Statele membre se asigură că orice terță parte afectată are dreptul de a interveni în procedura administrativă și de a contesta decizia de acordare a autorizației.

- (2) ***Statele membre pot acorda o derogare de la alineatul (1) de la prezentul articol în cazul în care este disponibilă cel puțin una dintre următoarele căi de atac pentru procedura relevantă de acordare a autorizațiilor:***

- (a) ***operatorul care a suferit prejudicii ca urmare a nerespectării de către autoritatea competentă a termenului aplicabil stabilit în conformitate cu articolul 7 alineatul (5) are dreptul de a solicita despăgubiri pentru prejudicii, în conformitate cu dreptul intern;***
- (b) ***operatorul poate sesiza o instanță sau o autoritate de supraveghere.***

- (3) *În cazul unei derogări în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol, statul membru în cauză se asigură că, la expirarea termenului stabilit în conformitate cu articolul 7 alineatul (5) și fără a aduce atingere dreptului operatorului de a solicita imediat măsuri reparatorii în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol, autoritatea competentă sau orice alt organism determinat de statul membru respectiv invită solicitantul, fără întârzieri nejustificate, la cererea operatorului sau din proprie inițiativă, la o reuniune pentru a facilita adoptarea unei decizii privind cererea de autorizare. Reuniunea este convocată de autoritatea competentă în termen de cel mult două luni de la depunerea cererii. Fără întârzieri nejustificate după reuniune, autoritatea competentă furnizează un proces verbal al discuției care include opiniile părților implicate și indică operatorului o dată la care urmează să fie emisă o decizie privind cererea de autorizare.*

Articolul 9

Derogări de la procedurile de acordare de autorizații

- (1) *Lucrările civile care se încadrează la oricare dintre următoarele categorii nu sunt supuse niciunei proceduri de acordare a autorizațiilor în sensul articolului 7, cu excepția cazului în care o astfel de autorizație este necesară în conformitate cu alte acte juridice ale Uniunii:*
- (a) *lucrări de reparare și întreținere care au o amploare limitată, de pildă în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul și durata lor;*
 - (b) *modernizări tehnice limitate ale lucrărilor sau instalațiilor existente, cu impact limitat; sau*
 - (c) *lucrări civile la scară mică necesare pentru instalarea rețelelor de foarte mare capacitate, având o amploare limitată, de pildă în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul sau durata lor.*

- (2) *Pe baza unor motive întemeiate și proporționale, statele membre identifică tipurile de lucrări civile cărora li se aplică alineatul (1). Informațiile privind aceste tipuri de lucrări civile se publică prin intermediul unui punct unic de informare.*
- (3) *Prin derogare de la alineatul (1) și sub rezerva procedurii prevăzute la alineatul (2), autoritățile competente pot solicita autorizații pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate în următoarele situații:*
- (a) *pentru instalarea pe infrastructură fizică sau pe anumite categorii de infrastructură fizică protejate în conformitate cu dreptul intern din motive de valoare arhitecturală, istorică, religioasă sau de mediu sau din alte motive; sau*
 - (b) *în cazul în care acest lucru este necesar din motive de securitate publică, apărare, siguranță, mediu sau sănătate publică ori pentru a proteja securitatea infrastructurii critice.*
- (4) *Statele membre pot impune operatorilor care intenționează să efectueze lucrări civile care intră sub incidența prezentului articol obligația să notifice autorităților competente, înainte de începerea lucrărilor, intenția lor de a începe lucrări civile. Această notificare se limitează la o simplă declarație a operatorului cu privire la intenția sa de a începe lucrările civile și la prezentarea informațiilor minime necesare pentru a permite autorităților competente să evalueze dacă lucrările respective intră sub incidența derogării prevăzute la alineatul (3). Aceste informații minime includ cel puțin data la care se preconizează începerea lucrărilor civile, durata acestora, datele de contact ale persoanei responsabile cu efectuarea lucrărilor și zona vizată de lucrări.*

Articolul 10

Infrastructura fizică și cablajele de fibră optică interioare

- (1) **Toate** clădirile **nou construite și clădirile supuse unor lucrări de renovare majoră**, inclusiv elementele aflate în proprietate comună, pentru care au fost depuse cereri de autorizații de construcție după ... [21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică **și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv cu conexiuni** până la **punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică**.
- (2) Toate imobilele de locuințe colective nou construite sau imobilele de locuințe colective supuse unor lucrări de renovare majoră, pentru care au fost depuse cereri de acordare a autorizațiilor de construire după ... [21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], sunt echipate cu un punct de acces.
- (3) **Până la ... [21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], toate clădirile**, inclusiv elementele acestora aflate în proprietate comună, care sunt supuse unor renovări majore, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 10 din Directiva 2010/31/UE, sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică **și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni** până la **punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, dacă acest lucru nu sporește în mod disproporționat costurile lucrărilor de renovare și este fezabil din punct de vedere tehnic**. Toate clădirile de locuințe colective supuse unor astfel de renovări majore sunt, de asemenea, echipate cu un punct de acces.

- (4) Până la ... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], statele membre adoptă, **în consultare cu părțile interesate și bazându-se pe cele mai bune practici din sector**, standardele sau specificațiile tehnice relevante care sunt necesare pentru punerea în aplicare a alineatelor (1), (2) și (3). Respectivul standarde sau specificații tehnice **fac posibilă cu ușurință activitățile obișnuite de întreținere pentru cablajele individuale de fibră optică utilizate de fiecare operator pentru a furniza servicii de rețele de foarte mare capacitate și stabilesc cel puțin:**
- (a) specificațiile punctului de acces în clădire și specificațiile interfeței de fibră optică;
 - (b) specificațiile cablurilor;
 - (c) specificațiile prizelor;
 - (d) specificațiile **țevilor** sau microconductelor;
 - (e) specificațiile tehnice necesare pentru a preveni interferența cu cablajul electric;
 - (f) raza minimă de îndoire;
 - (g) **specificații tehnice pentru instalația de cablare.**

- (5) Statele membre **asigură** respectarea standardelor sau specificațiilor tehnice menționate la alineatul (4). **Pentru a demonstra această conformitate, statele membre stabilesc proceduri care ar putea include inspecția la fața locului a clădirilor sau a unui eșantion reprezentativ al acestora.** ■
- (6) Clădirile echipate în conformitate cu prezentul articol sunt eligibile, **în mod voluntar și în conformitate cu procedurile stabilite de statele membre**, pentru a primi eticheta „pregătită pentru rețele prin fibră optică”, **în cazul în care statele membre au ales să introducă o astfel de** etichetă.
- (7) Alineatele (1), (2) și (3) nu se aplică anumitor categorii de clădiri, ■ în cazul cărora respectarea acestor alineate este disproporționată în ceea ■ ce privește costurile pentru proprietarii individuali sau coproprietari, pe baza unor elemente obiective. **Statele membre identifică aceste categorii de clădiri pe baza unor motive întemeiate și proporționale.**
- (8) **Statele membre identifică, pe baza unor motive întemeiate și proporționale**, tipurile de clădiri, cum ar fi categoriile specifice de monumente, clădiri istorice, clădiri militare și clădiri utilizate în scopuri de securitate națională, astfel cum sunt definite în dreptul intern, **care sunt scutite de obligațiile prevăzute la alineatele (1), (2) și (3) sau cărora aceste obligații li se aplică cu adaptările tehnice corespunzătoare.** Informațiile privind aceste categorii de clădiri se publică prin intermediul unui punct unic de informare ■ .

Articolul 11

Accesul la infrastructura fizică interioară

- (1) Sub rezerva alineatului (3) **și fără a aduce atingere drepturilor de proprietate, orice furnizor de rețele** publice de comunicații electronice are dreptul de a-și introduce rețeaua, pe cheltuială proprie, până la punctul de acces.
- (2) Sub rezerva alineatului (3), orice **furnizor de rețele** publice de comunicații electronice are dreptul de a accesa orice infrastructură fizică interioară existentă în vederea instalării unor elemente ale **rețelelor de foarte mare capacitate**, în cazul în care duplicarea este imposibilă din punct de vedere tehnic sau neviabilă din punct de vedere economic.
- (3) Orice deținător al unui drept de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară dă curs, potrivit unor clauze și condiții echitabile, **rezonabile** și nediscriminatorii, inclusiv în materie de preț, după caz, tuturor solicitărilor **scrise** rezonabile de acces la punctul de acces și la infrastructura fizică interioară adresate de **furnizorii de rețele** publice de comunicații electronice. **Statele membre pot stabili cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale solicitărilor.**

- (4) În absența unei infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele prin fibră optică, **orice furnizor de rețele** publice de comunicații electronice are dreptul de a amplasa punctul terminal al propriei rețele în spațiul abonatului, sub rezerva acordului **proprietarului și/sau al** respectivului abonat, **în conformitate cu dreptul intern, utilizând infrastructura fizică interioară existentă, în măsura în care aceasta este disponibilă și accesibilă în conformitate cu alineatul (3)**, cu condiția reducerii la minimum a impactului asupra proprietății private a terților.
- (5) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere nici dreptului de proprietate al proprietarului punctului de acces ori al infrastructurii fizice interioare, în cazurile în care titularul unui drept de utilizare a infrastructurii respective sau a punctului de acces nu este proprietarul acestora, nici dreptului de proprietate al terților, cum ar fi proprietarii de terenuri și de clădiri.
- (6) **Până la ... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament]**, după consultarea părților interesate, a organismelor naționale de soluționare a litigiilor și a altor organisme sau agenții ale Uniunii competente din sectoarele relevante, după caz, **și după luarea în considerare a unor principii bine stabilite și a situațiilor distincte din statele membre, OAREC**, în strânsă cooperare cu **Comisia, publică orientări cu privire la termenii și condițiile accesului la infrastructura fizică interioară, inclusiv** vizând aplicarea **unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, precum și cu privire la criteriile pe care trebuie să le respecte organismele naționale de soluționare a litigiilor atunci când soluționează litigii.**

Articolul 12

Digitalizarea punctelor unice de informare

- (1) Punctele unice de informare pun la dispoziție instrumente digitale adecvate, cum ar fi portaluri web, **baze de date**, platforme digitale sau aplicații digitale, pentru a permite exercitarea online a tuturor drepturilor și respectarea tuturor obligațiilor prevăzute în prezentul regulament.
- (2) Statele membre pot interconecta sau integra total sau parțial mai multe instrumente digitale **deja existente sau în curs de dezvoltare** care să sprijine punctele unice de informare menționate la alineatul (1), după caz, **pentru a evita suprapunerea instrumentelor digitale**.
- (3) Statele membre instituie un punct unic de intrare digital la nivel național, constând într-o interfață comună pentru utilizatori care să asigure accesul integrat la punctele unice de informare digitalizate.
- (4) **Statele membre asigură resurse tehnice, financiare și umane adecvate pentru a sprijini înființarea și digitalizarea punctelor unice de informare.**

Articolul 13
Soluționarea litigiilor

- (1) Fără a aduce atingere posibilității de a sesiza o instanță, orice parte are dreptul de a sesiza organismul național competent de soluționare a litigiilor instituit în temeiul articolului 14, cu privire la litigiile care pot apărea:
- (a) în cazul în care se refuză acordarea accesului la infrastructura existentă sau nu s-a ajuns la un acord privind termenii și condițiile specifice, inclusiv în materie de preț, în termen de o lună de la data primirii solicitării de acces în temeiul articolului 3;
 - (b) în legătură cu drepturile și obligațiile prevăzute la articolele 4 și 6, inclusiv în cazul în care informațiile solicitate nu sunt furnizate în **termenele aplicabile**;
 - (c) în cazul în care nu s-a ajuns la un acord privind coordonarea lucrărilor civile în temeiul articolului 5 alineatul (2) în termen de o lună de la data primirii solicitării oficiale de coordonare a lucrărilor civile; sau
 - (d) în cazul în care nu s-a ajuns la un acord privind accesul la infrastructura fizică interioară menționat la articolul 11 alineatul (2) sau (3) în termen de o lună de la data primirii solicitării oficiale de acces.

Statele membre pot prevedea că, în cazul litigiilor menționate la alineatul (1) literele (a) și (d), atunci când entitatea de la care operatorul a solicitat accesul este în același timp entitatea îndreptățită să acorde dreptul de trecere asupra proprietății pe care, în care sau sub care este situat obiectul solicitării de acces, organismul național de soluționare a litigiilor competent poate soluționa și litigii privind dreptul de trecere.

- (2) Ținând seama pe deplin de principiul proporționalității și de principiile stabilite în orientările relevante ale Comisiei *sau ale OAREC*, organismul național de soluționare a litigiilor menționat la alineatul (1) emite o decizie cu caracter obligatoriu pentru soluționarea litigiului:
- (a) în termen de patru luni de la data primirii solicitării de soluționare a litigiilor, în ceea ce privește litigiile menționate la alineatul (1) litera (a);
 - (b) în termen de o lună de la data primirii solicitării de soluționare a litigiilor, în ceea ce privește litigiile menționate la alineatul (1) literele (b), (c) și (d). ■

Aceste termene pot fi prelungite numai în circumstanțe excepționale *justificate în mod corespunzător*.

- (3) În ceea ce privește litigiile menționate la alineatul (1) literele (a), (c) și (d), decizia organismului național de soluționare a litigiilor poate consta în stabilirea unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în materie de preț, după caz.
- (4) ***Organismele de soluționare a litigiilor își publică deciziile, respectând în același timp principiile confidențialității și protecției secretelor comerciale. Punctul unic de informare asigură accesul la deciziile publicate de organismele de soluționare a litigiilor.***

În cazul în care litigiul se referă la accesul la infrastructura unui operator, iar organismul național de soluționare a litigiilor este autoritatea națională de reglementare, se iau în considerare, după caz, obiectivele prevăzute la articolul 3 din Directiva (UE) 2018/1972.

- (5) **Prezentul** articol completează căile de atac și procedurile judiciare și nu aduce atingere acestora, în conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Articolul 14

Organismele competente

- (1) Statele membre instituie sau desemnează unul sau mai multe organisme competente care să îndeplinească sarcinile atribuite organismului național de soluționare a litigiilor în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) („organismul național de soluționare a litigiilor”).
- (2) Organismul național de soluționare a litigiilor este distinct din punct de vedere juridic și independent din punct de vedere funcțional de orice operator de rețea și de orice organism din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică implicată în litigiu. Statele membre care își mențin dreptul de proprietate sau de control asupra operatorilor de rețele asigură separarea structurală efectivă a funcțiilor legate de procedurile naționale de soluționare a litigiilor și a funcțiilor punctului unic de informare de activitățile legate de proprietate sau control.

Organismele naționale de soluționare a litigiilor acționează independent și obiectiv și nu solicită și nu acceptă instrucțiuni de la niciun alt organism atunci când decid cu privire la litigiile care le sunt prezentate. Acest lucru nu exclude supravegherea în conformitate cu dreptul intern. Numai organismele competente de soluționare a căilor de atac au competența de a suspenda sau de a revoca deciziile organismelor naționale de soluționare a litigiilor.

- (3) Organismul național de soluționare a litigiilor poate percepe taxe pentru acoperirea costurilor legate de îndeplinirea sarcinilor care îi sunt alocate.
- (4) Toate părțile implicate într-un litigiu cooperează pe deplin cu organismul național de soluționare a litigiilor.
- (5) Funcțiile unui punct unic de informare menționate la articolele 3-10 și la articolele 12 și 13 sunt îndeplinite de unul sau mai multe organisme competente desemnate de statele membre la nivel național, regional sau local, după caz. Pentru a acoperi costurile aferente exercitării acestor funcții, se pot percepe taxe pentru utilizarea punctelor unice de informare.
- (6) Alineatul (2) *primul paragraf* se aplică *mutatis mutandis* organismelor competente care îndeplinesc funcțiile unui punct unic de informare.
- (7) Organismele competente își exercită competențele în mod imparțial, transparent și în timp util. Statele membre se asigură că dețin resurse tehnice, financiare și umane adecvate pentru îndeplinirea sarcinilor care le sunt atribuite.
- (8) Statele membre publică sarcinile care trebuie îndeplinite de fiecare organism competent prin intermediul unui punct unic de informare, în special atunci când aceste sarcini sunt atribuite mai multor organisme competente sau atunci când sarcinile atribuite s-au modificat. După caz, organismele competente se consultă și cooperează în chestiuni de interes comun.

- (9) Statele membre notifică Comisiei desemnarea tuturor organismelor competente însărcinate, în conformitate cu prezentul articol, să exercite funcții în temeiul prezentului regulament, precum și responsabilitățile ce le revin și orice modificare a acestora, înainte ca desemnarea organismelor respective sau modificarea survenită să producă efecte.
- (10) Orice decizie luată de un organism competent poate face obiectul unei căi de atac, în conformitate cu dreptul intern, în fața unui organism de recurs complet independent, inclusiv a unui organism cu caracter judiciar. Articolul 31 din Directiva (UE) 2018/1972 se aplică *mutatis mutandis* oricărei căi de atac introduse în temeiul prezentului alineat.

Dreptul la o cale de atac în conformitate cu primul paragraf nu aduce atingere dreptului părților de a sesiza instanța națională competentă cu privire la litigiu.

■

Articolul 15

Sanțiuni ■

Statele membre stabilesc norme privind sancțiunile ■ aplicabile pentru încălcarea prezentului regulament și a oricărei decizii obligatorii adoptate în temeiul prezentului regulament de către organismele competente menționate la articolul 14 și iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie adecvate, efective, proporționale și cu efect de descurajare.

Articolul 16

Raportare și monitorizare

- (1) Până la ... [patru ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament. Acest raport va include un rezumat al impactului măsurilor stabilite în prezentul regulament și o evaluare a progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor sale, inclusiv dacă și în ce mod regulamentul ar putea contribui în continuare la atingerea obiectivelor în materie de conectivitate stabilite în Decizia (UE) 2022/2481.

Raportul include evoluțiile legate de domeniul de aplicare al prezentului regulament care au un impact potențial asupra progreselor înregistrate în direcția unei instalări rapide și extinse a rețelelor de foarte mare capacitate în zonele rurale, insulare și îndepărtate, cum ar fi insulele și regiunile montane și slab populate, precum și asupra evoluției pieței întreprinderilor care oferă infrastructură de turnuri, și evoluțiile legate de adoptarea diferitelor soluții de rețele de distribuție, inclusiv rețelele de distribuție prin sateliți, în cadrul conectivității digitale de mare viteză.

- (2) În acest scop, Comisia poate solicita statelor membre informații, care trebuie transmise fără întârzieri nejustificate. În special, până la ... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], statele membre, în strânsă cooperare cu Comisia, prin intermediul Comitetului pentru comunicații instituit în temeiul articolului 118 din Directiva (UE) 2018/1972, stabilesc indicatori pentru monitorizarea adecvată a aplicării prezentului regulament și mecanismul de asigurare a colectării și raportării periodice a datelor către Comisie.

Articolul 17

Modificarea Regulamentului (UE) 2015/2120

Regulamentul (UE) 2015/2120 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 se adaugă următoarele puncte:

„5. «serviciu de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere» înseamnă serviciu de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere în sensul definiției de la articolul 2 punctul 7 din Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului;*

6. *«comunicații naționale» înseamnă orice serviciu de comunicații interpersonale bazate pe numere inițiat în statul membru al furnizorului național al consumatorului și având ca punct terminal orice număr fix sau mobil din planul național de numerotație din același stat membru;*
7. *«comunicații în interiorul UE» înseamnă orice serviciu de comunicații interpersonale bazate pe numere inițiat în statul membru al furnizorului național al consumatorului și având ca punct terminal orice număr fix sau mobil din planul național de numerotație din alt stat membru.*

** Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (JO L 321, 17.12.2018, p. 36).”*

2. *La articolul 5a, se adaugă următoarele alineate:*

„(7) Începând cu 1 ianuarie 2029, furnizorii nu aplică consumatorilor prețuri cu amănuntul diferite pentru comunicațiile naționale și comunicațiile în interiorul UE, cu condiția să fie adoptate norme tehnice privind garanțiile în materie de sustenabilitate, utilizare echitabilă și combatere a fraudelor. Până la 30 iunie 2028, Comisia adoptă, după consultarea OAREC, un act de punere în aplicare care stabilește normele tehnice respective în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5b.

- (8) *Începând cu 1 ianuarie 2025, furnizorii pot respecta în mod voluntar obligația de a nu aplica prețuri cu amănuntul diferite, prevăzută la alineatul (7). Furnizorii respectivi sunt scutiți de obligațiile prevăzute la alineatul (1), sub rezerva unei politici de utilizare rezonabilă, astfel încât consumatorii să beneficieze mai devreme de tarife cu amănuntul egale pentru comunicațiile naționale și cele în interiorul UE. În acest scop, Comisia adoptă, până la 31 decembrie 2024 și după consultarea OAREC, un act de punere în aplicare privind măsurile în materie de utilizare rezonabilă, pe baza modelelor de utilizare tipică, precum și în materie de combatere a fraudelor. Actul respectiv de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5b alineatul (2).*
- (9) *Până la 30 iunie 2027, după consultarea OAREC, Comisia revizuieste prezentul articol și, pe baza evaluării impactului acestuia, Comisia poate decide, dacă este cazul, să prezinte o propunere legislativă în vederea modificării acestuia.*
- (10) *Evaluarea menționată la alineatul (9) include:*
- (a) *evoluția costurilor angro legate de furnizarea comunicațiilor în interiorul UE;*
 - (b) *evoluția concurenței pe piața furnizării de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere și tendința tarifelor cu amănuntul ale comunicațiilor în interiorul UE în diferitele state membre;*

- (c) evoluția preferințelor consumatorilor și paleta de oferte și de pachete speciale care nu sunt taxate pe baza consumului real pentru comunicațiile în interiorul UE;*
- (d) impactul posibil asupra piețelor naționale de furnizare de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere și, în special, asupra tarifelor cu amănuntul percepute consumatorilor în general, ținând seama de costurile furnizării de comunicații în interiorul UE, precum și impactul potențial al măsurilor asupra veniturilor pentru furnizori și, dacă este posibil, asupra capacității de investiții a furnizorilor, având în vedere, în special, viitoarea introducere a rețelelor în conformitate cu țintele în materie de conectivitate stabilite prin Decizia (UE) 2022/2481, acolo unde nu se aplică deja taxe suplimentare pentru comunicațiile în interiorul UE;*
- (e) amploarea utilizării, disponibilitatea și competitivitatea serviciilor de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere sau a oricăror alternative la comunicațiile în interiorul UE;*
- (f) evoluția planurilor tarifare în ceea ce privește comunicațiile în interiorul UE și, în special, măsura în care punerea în aplicare a măsurilor prevăzute la alineatul (8) a produs rezultate în direcția eliminării diferențelor de preț cu amănuntul pentru consumatori între comunicațiile naționale și cele în interiorul UE.*

(11) Pentru a efectua evaluarea menționată la alineatul (9), OAREC colectează periodic informații relevante de la autoritățile naționale de reglementare. După caz, autoritățile naționale de reglementare pot furniza astfel de date în coordonare cu alte autorități competente. Datele colectate de OAREC în temeiul prezentului alineat sunt comunicate Comisiei cel puțin o dată pe an. Comisia face publice datele respective. Pentru a se asigura că OAREC își poate îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul prezentului alineat, furnizorii sunt obligați să coopereze și să furnizeze datele solicitate, inclusiv date confidențiale, autorităților naționale relevante.”

3. Se introduce următorul articol:

„Articolul 5b

Procedura comitetelor

(1) Pentru a îndeplini obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 5a din prezentul regulament, Comisia este asistată de Comitetul pentru comunicații instituit prin articolul 118 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972. Comitetul respectiv este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.”

4. La articolul 10 alineatul (5), data de „14 mai 2024” se înlocuiește cu data de „30 iunie 2032”.

Articolul 18

Abrogare

- (1) Directiva 2014/61/UE se abrogă *de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament]*.
- (2) *Prin derogare de la alineatul (1) din prezentul articol, în cazul în care dispozițiile prezentului regulament care înlocuiesc dispozițiile Directivei 2014/61/UE se aplică de la o dată ulterioară, următoarele dispoziții corespunzătoare din directiva menționată rămân în vigoare până la data respectivă, după cum urmează:*
 - (a) *articolul 4 alineatele (2) și (3) și alineatul (4) prima teză, articolul 6 alineatele (1), (2), (3) și (5) și articolul 7 alineatele (1) și (2) din respectiva directivă rămân în vigoare până la ... [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];*
 - (b) *articolul 8 alineatele (1)-(4) din directiva menționată rămâne în vigoare până la ... [21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].*
- (3) Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă.

Articolul 19

Intrarea în vigoare și aplicare

- (1) Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- (2) Regulamentul se aplică de la ... [**18** luni de la **data** intrării în vigoare **a prezentului regulament**].
- (3) **Prin derogare de la alineatul (2) de la prezentul articol:**
 - (a) **articolul 5 alineatul (6) și articolul 11 alineatul (6) se aplică de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament];**
 - (b) **articolul 17 se aplică de la 15 mai 2024;**
 - (c) **articolul 10 alineatele (1), (2) și (3) se aplică de la ... [21 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];**
 - (d) **articolul 4 alineatul (3), articolul 6 alineatul (1), articolul 7 alineatele (2) și (3) și articolul 12 alineatele (1), (2) și (3) se aplică de la ... [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].**

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European

Președinta

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXĂ

Tabel de corespondență

Directiva 2014/61/UE	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1 alineatul (1)
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 1 alineatul (3)
Articolul 1 alineatul (3)	Articolul 1 alineatul (3)
Articolul 1 alineatul (4)	Articolul 1 alineatul (2)
—	Articolul 1 alineatul (4)
—	Articolul 1 alineatul (5)
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3 alineatul (1)	Articolul 3 alineatul (11)
Articolul 3 alineatul (2)	Articolul 3 alineatul (1)
—	Articolul 3 alineatul (2)
—	Articolul 3 alineatul (3)
—	Articolul 3 alineatul (4)
Articolul 3 alineatul (3)	Articolul 3 alineatul (5)
—	Articolul 3 alineatul (6)
Articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf	Articolul 3 alineatul (7)
Articolul 3 alineatul (4)	Articolul 13 alineatul (1) litera (a)
Articolul 3 alineatul (5)	Articolul 13 alineatele (2) și (3) și alineatul (4) al doilea paragraf
—	Articolul 3 alineatul (8)
—	Articolul 3 alineatul (9)
	Articolul 3 alineatul (10)
Articolul 3 alineatul (6)	Articolul 3 alineatul (12)
—	Articolul 3 alineatul (13)
Articolul 4 alineatul (1)	Articolul 4 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (2)	Articolul 4 alineatul (3)
—	Articolul 4 alineatul (2)
Articolul 4 alineatul (3)	Articolul 4 alineatul (1) Articolul 4 alineatul (3)
Articolul 4 alineatul (4) prima teză	Articolul 4 alineatul (3)

—	Articolul 4 alineatul (4)
Articolul 4 alineatul (4) a doua și a treia teză	Articolul 4 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 4 alineatul (5)	Articolul 4 alineatul (5)
Articolul 4 alineatul (6)	Articolul 13 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) litera (b)
Articolul 4 alineatul (7)	Articolul 4 alineatul (6) Articolul 4 alineatul (7)
Articolul 4 alineatul (8)	Articolul 4 alineatul (8)
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 5 alineatul (1)
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 5 alineatul (2)
—	Articolul 5 alineatul (3)
—	Articolul 5 alineatul (4)
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 13 alineatul (1) litera (c)
Articolul 5 alineatul (4)	Articolul 13 alineatul (2) litera (b) și alineatul (3)
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 5 alineatul (5)
—	Articolul 5 alineatul (6)
Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 6 alineatul (1)
Articolul 6 alineatul (2)	—
Articolul 6 alineatul (3)	Articolul 6 alineatul (1)
Articolul 6 alineatul (4)	Articolul 13 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) litera (b)
Articolul 6 alineatul (5)	Articolul 6 alineatul (2)
—	Articolul 7 alineatul (1)
Articolul 7 alineatul (1)	Articolul 7 alineatul (2)
Articolul 7 alineatul (2)	Articolul 7 alineatul (3)
—	Articolul 7 alineatul (4)
Articolul 7 alineatul (3)	Articolul 7 alineatul (5)
—	Articolul 7 alineatele (6), (7), (8), (9), (10), (11) și (12)
Articolul 7 alineatul (4)	-
—	Articolul 8
—	Articolul 9

Articolul 8 alineatul (1)	Articolul 10 alineatul (1)
Articolul 8 alineatul (2)	Articolul 10 alineatul (2)
Articolul 8 alineatul (3)	Articolul 10 alineatul (6)
Articolul 8 alineatul (4)	Articolul 10 alineatele (7) și (8)
Articolul 9 alineatul (1)	Articolul 11 alineatul (1)
Articolul 9 alineatul (2)	Articolul 11 alineatul (2)
Articolul 9 alineatul (3)	Articolul 11 alineatul (3) și articolul 13 alineatul (1) litera (d) și alineatul (2)
Articolul 9 alineatul (4)	Articolul 11 alineatul (3)
Articolul 9 alineatul (5)	Articolul 11(4)
Articolul 9 alineatul (6)	Articolul 11 alineatul (5)
—	Articolul 11 alineatul (6)
—	Articolul 12
—	Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf
—	Articolul 13 alineatul (4) primul paragraf
—	Articolul 13 alineatul (5)
Articolul 10 alineatul (1)	Articolul 14 alineatul (1)
Articolul 10 alineatul (2)	Articolul 14 alineatele (2) și (3)
Articolul 10 alineatul (3)	Articolul 14 alineatul (4)
Articolul 10 alineatul (4)	Articolul 14 alineatul (5)
—	Articolul 14 alineatul (6)
—	Articolul 14 alineatul (7)
Articolul 10 alineatul (5)	Articolul 14 alineatul (9)
Articolul 10 alineatul (6)	Articolul 14 alineatul (10)
Articolul 11	Articolul 15
Articolul 12	Articolul 16 alineatul (1)
—	Articolul 16 alineatul (2)
—	Articolul 17
—	Articolul 18
Articolul 13	—
Articolul 14	Articolul 19

